

GAYRİMENKUL DEĞERLEME RAPORU

AYES ÇELİK HASIR VE ÇİT. SANAYİ A.Ş.

KOCAELİ İLİ, KARTEPE İLÇESİ, ATAEVLER MAHALLESİ,
1019 ADA 2 PARSELDE KAYITLI, A BLOK 1.NORMAL KATTA
KONUMLU "İŞYERİ" VASIFLI TAŞINMAZIN PAZAR DEĞERİ

EGE
TAŞINMAZ DEĞERLEME

2024-SP-00010

09.09.2024

RAPOR YÖNETİCİ ÖZETİ

RAPOR BİLGİLERİ

DEĞERLEMEYİ TALEP EDEN KURUM	:	Ayes Çelik Hasır ve Çit. San. A.Ş.
RAPORU HAZIRLAYAN KURUM	:	Ege Taşınmaz Değerleme Ve Danışmanlık A.Ş.
DAYANAK SÖZLEŞMESİ	:	22.07.2024
DEĞERLEME ÇALIŞMALARININ BİTİŞ TARİHİ	:	17.08.2024
DEĞERLEME TARİHİ	:	12.08.2024
RAPOR TARİHİ	:	09.09.2024
DEĞERLENEN MÜLKİYET HAKLARI	:	Tam Mülkiyet
RAPORUN KONUSU	:	Rapor, Ayes Çelik Hasır ve Çit. San. A.Ş.'nin talebine istinaden aşağıda adresi belirtilen taşınmazın Türk Lirası cinsinden toplam pazar değerinin tespitine yönelik olarak hazırlanmıştır.

DEĞERLEMESİ YAPILAN GAYRİMENKULE AİT BİLGİLER

ADRES	:	Ataevler Mahallesi, Özgürlük Caddesi, No:29/3, Kartepe/KOCAELİ
TAPU BİLGİLERİ	:	Kocaeli İli, Kartepe İlçesi, Ataevler Mahallesi, Hacımustafalar Mevkii, 1019 Ada, 2 parselde kayıtlı "Arsa" nitelikli ana gayrimenkulde yer alan 26 nolu işyeri
MALİKİ	:	Ayes Çelik Hasır ve Çit. San. A.Ş.
TOPLAM KULLANIM ALANI	:	44 m ²
MEVCUT KULLANICI	:	Boş durumdadır.
TAPU İNCELEMESİ	:	Taşınmaz üzerinde 2 adet irtifak ve 1 adet beyan bulunmaktadır. (Bkz. Rapor / 3.3.2. Gayrimenkulün Takyidat Bilgileri)
İMAR DURUMU	:	Ticaret Alanı (Bkz. Rapor / 3.3.4 Gayrimenkulün İmar Bilgileri)
EN VERİMLİ VE EN İYİ KULLANIMI	:	Ofis olarak kullanılmasıdır.

KULLANILAN YÖNTEME GÖRE KDV HARİÇ TAŞINMAZIN TOPLAM PAZAR DEĞERİ

DEĞERLEME YÖNTEMİ	KDV HARİÇ (TL)	KDV DAHİL (TL)
TOPLAM YASAL PAZAR DEĞERİ	1.800.000	2.160.000
TOPLAM MEVCUT PAZAR DEĞERİ	1.800.000	2.160.000

RAPORU HAZIRLAYANLAR

DEĞERLEME UZMANI	:	Harun ERGÜL (SPK lisans No: 407660) Gökhan USLU (SPK lisans No: 405239) Metin ÇELİK (SPK lisans No: 402237)
------------------	---	---

İÇİNDEKİLER

UYGUNLUK BEYANI VE GEÇERLİLİK KOŞULLARI.....	5
1. RAPOR BİLGİLERİ.....	6
2. ŞİRKET VE MÜŞTERİYİ TANITICI BİLGİLER.....	7
3. DEĞERLEME KONUSU GAYRİMENKUL HAKKINDA BİLGİLER	8
3.1. GAYRİMENKULÜN KONUMU, ULAŞIMI VE ÇEVRE ÖZELLİKLERİ	8
3.2. GAYRİMENKULÜN TANIMI.....	9
3.3. GAYRİMENKULÜN HUKUKİ TANIMI VE İNCELEMELER	9
3.3.1. Gayrimenkulün Tapu Kayıtlarına İlişkin Bilgiler.....	9
3.3.2. Gayrimenkulün Takyidat Bilgileri.....	10
3.3.3. Gayrimenkulün Kadastro İncelemesi	10
3.3.4. Gayrimenkulün İmar Bilgileri	10
3.3.5. Gayrimenkulün Proje, Ruhsat, Şema vb. Dokümanları Hakkında Bilgiler	11
3.3.6. Gayrimenkul İle İlgili Herhangi Bir Takyidat Veya Devredilmesine İlişkin Herhangi Bir Sınırlama Olup Olmadığı Hakkında Bilgi.....	11
3.3.7. Taşınmaz İle İlgili Varsa, Son Üç Yıllık Dönemde Gerçekleşen Alım Satım İşlemlerine ve Gayrimenkulün Hukuki Durumunda Meydana Gelen Değişikliklere (imar planında meydana gelen değişiklikler, kamulaştırma işlemleri vb.) İlişkin Bilgi.....	11
3.3.8. Gayrimenkulün Bulunduğu Bölgenin İmar Durumuna İlişkin Bilgiler	12
3.3.9. Gayrimenkul İçin Alınmış Durdurma Kararı, Yıkım Kararı, Riskli Yapı Tespiti vb. Durumlara Dair Açıklamalar.....	12
3.3.10. Gayrimenkule İlişkin Olarak Yapılmış Sözleşmelere (gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri, kat karşılığı inşaat sözleşmeleri ve hasılat paylaşımı sözleşmeler vb.) İlişkin Bilgiler.....	12
3.3.11. Gayrimenkuller ve Gayrimenkul Projeleri İçin Alınmış Yapı Ruhsatlarına, Tadilat Ruhsatlarına, Yapı Kullanım İzinlerine İlişkin Bilgiler İle İlgili Mevzuat Uyarınca Alınması Gerekli Tüm İzinlerin Alınıp Alınmadığına ve Yasal Gerekliliği Olan Belgelerin Tam ve Doğru Olarak Mevcut Olup Olmadığı Hakkında Bilgi	12
3.3.12. Değerlemesi yapılan projeler ile ilgili olarak, 29/6/2001 tarih ve 4708 sayılı yapı denetimi hakkında kanun uyarınca denetim yapan yapı denetim kuruluşu (ticaret unvanı, adresi vb.) ve değerlemesi yapılan gayrimenkul ile ilgili olarak gerçekleştirdiği denetimler hakkında bilgi.....	12
3.3.13. Eğer belirli bir projeye istinaden değerlendirme yapılıyorsa, projeye ilişkin detaylı bilgi ve planların ve söz konusu değer in tamamen mevcut projeye ilişkin olduğuna ve farklı bir projenin uygulanması durumunda bulunacak değer in farklı olabileceğine ilişkin açıklama	12
3.3.14. Varsa, Gayrimenkulün Enerji Verimlilik Sertifikası Hakkında Bilgi	12
3.3.14. Değerleme İşlemini Olumsuz Yönde Etkileyen ve Sınırlayan Faktörler.....	12
3.3.15. Varsa, Mevcut Yapıyla Veya İnşaatı Devam Eden Projeye İlgili Tespit Edilen Ruhsata Aykırı Durumlara İlişkin Bilgiler	13
3.3.16. Ruhsat Alınmış Yapılarda Yapılan Değişikliklerin 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 21'inci Maddesi Kapsamında Yeniden Ruhsat Alınmasını Gerekli Değişiklikler Olup Olmadığı Hakkında Bilgi	13

3.3.17. Gayrimenkulün Değerleme Tarihi İtibariyle Hangi Amaçla Kullanıldığı, Gayrimenkul Arsa Veya Arazi İse Üzerinde Herhangi Bir Yapı Bulunup Bulunmadığı Ve Varsa, Bu Yapıların Hangi Amaçla Kullanıldığı Hakkında Bilgi	13
4. GENEL VERİLER VE BÖLGE VERİLERİ	13
4.1. DEMOGRAFİK VERİLER	13
4.2. EKONOMİK VERİLER	14
4.2.1. Makro Ekonomik Görünüm	14
4.3. BÖLGE VERİLERİ	27
4.3.1. Kocaeli İli	27
4.3.2. Kartepe İlçesi	28
5. DEĞERLEME TEKNİKLERİ	29
5.1. FİYAT, MALİYET VE DEĞER	29
5.2. PAZAR VE PAZAR DIŞI ESASLI DEĞER	29
5.2.1. Pazar yaklaşımı	30
5.2.2. Gelir yaklaşımı	31
5.2.3. Maliyet yaklaşımı	31
6. GAYRİMENKULE İLİŞKİN VERİLERİN ANALİZİ	32
6.1. GAYRİMENKULÜN DEĞERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER (SWOT ANALİZİ)	32
6.2. MEVCUT EKONOMİK KOŞULLARIN, GAYRİMENKUL PİYASASININ ANALİZİ, MEVCUT TRENDLER VE DAYANAK VERİLER İLE BUNLARIN GAYRİMENKULÜN DEĞERİNE ETKİLERİ	33
6.3. EN ETKİN VE VERİMLİ KULLANIM ANALİZİ	34
6.4. DEĞERLEMEDE KULLANILAN YÖNTEMLER VE NEDENLERİ	34
6.4.1. Pazar Yaklaşımı	35
6.4.2. Maliyet Yaklaşımı	38
6.4.3. Gelir Yaklaşımı	38
7. GAYRİMENKULE İLİŞKİN ANALİZ SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	38
7.1. FARKLI DEĞERLEME YÖNTEMLERİYLE ANALİZ SONUÇLARININ UYUMLAŞTIRILMASI	38
7.2. MÜŞTEREK VEYA BÖLÜNMÜŞ KISIMLARIN DEĞERLEME ANALİZİ	38
7.3. ÜZERİNDE PROJE GELİŞTİRİLEN ARSALARIN BOŞ ARAZİ VE PROJE DEĞERLERİ VE VARSAYIMLAR İLE ULAŞILAN SONUÇLAR	38
7.4. DEĞERLEME KONUSU ARSA VEYA ARAZİ İSE, ALIMINDAN İTİBAREN BEŞ YIL GEÇMESİNE RAĞMEN ÜZERİNDE PROJE GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK HERHANGİ BİR TASARRUFTA BULUNUP BULUNMADIĞINA DAİR BİLGİ	39
7.5. DEĞERLEME RAPORUNDA YER ALMASI GEREKEN ASGARİ BİLGİLER	39
7.6. YASAL GEREKLERİN YERİNE GETİRİLİP GETİRİLMEDİĞİ	39
7.7. GAYRİMENKUL ÜZERİNDEKİ TAKYİDAT VE İPOTEKLER İLE İLGİLİ GÖRÜŞ	39
7.8. DEĞERLEME KONUSU ÜST HAKKI VEYA DEVRE MÜLK HAKKI İSE, ÜST HAKKI VE DEVRE MÜLK HAKKININ DEVREDİLEBİLMESİNE İLİŞKİN OLARAK BU HAKLARI DOĞURAN SÖZLEŞMELERDE ÖZEL KANUN HÜKÜMLERİNDEN KAYNAKLANANLAR HARİÇ HERHANGİ BİR SINIRLAMA OLUP OLMADIĞI HAKKINDA BİLGİ	39
8. NİHAİ DEĞER TAKDİRİ VE SONUÇ	39
9. RAPOR EKLERİ	40

UYGUNLUK BEYANI ve GEÇERLİLİK KOŞULLARI

Bilgimiz ve inançlarımız doğrultusunda aşağıdaki maddeleri onaylarız:

- Raporda sunulan bulgular sahip olduğumuz tüm bilgiler çerçevesinde doğrudur.
- Rapor edilen analiz, fikir ve sonuçlar sadece belirtilen varsayımlar ve koşullarla sınırlıdır.
- Rapor; tarafsız ve önyargısız profesyonel analiz, fikir ve sonuçlardan oluşmaktadır.
- Raporun konusunu oluşturan gayrimenkul ile mevcut veya potansiyel hiçbir menfaatimiz ve ilgimiz bulunmamaktadır.
- Bu raporun konusunu oluşturan gayrimenkuller veya ilgili taraflarla ilgili hiçbir önyargımız bulunmamaktadır.
- Uzman olarak vermiş olduğumuz hizmet karşılığı ücret raporun herhangi bir bölümüne bağlı değildir.
- Değerleme ahlaki kural ve performans standartlarına göre gerçekleştirilmiştir.
- Değerleme uzmanı/uzmanları olarak mesleki eğitim şartlarına haiz bulunmaktayız.
- Değerleme uzmanı/uzmanları olarak değerlemesi yapılan mülkün yeri ve türü konusunda daha önceden deneyimiz bulunmamaktadır.
- Rapor konusu mülk kişisel olarak denetlenmiş ve ilgili resmi kurumlarda gerekli incelemeler yapılmıştır.
- Rapor içeriğinde belirtilen değerleme uzmanı/değerleme uzmanlarının haricinde hiç kimsenin bu raporun hazırlanmasında mesleki bir yardımı bulunmamaktadır.
- Değerleme uzmanı elde ettiği verilerin doğruluğunu kabul ederek genel bir değerlendirme çalışması yapmıştır. Aksi belirtilmedikçe büyüklük ve ebatlar ile ilgili bilgilerin doğru olduğu kabul edilmiştir.
- Rapor içeriğinde kullanılan verilerin güvenilir, adil ve makul olduğu kabul edilmiştir.
- Çalışma iş gereksinimlerinin kapsamına uygun olarak geliştirilmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun (Kurul) III.62-1 sayılı "Sermaye Piyasasında Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ gereği Uluslararası Değerleme Standartları (UDS)Uluslararası Değerleme Standartlarına uygun olarak raporlanmıştır.

Bu değerleme çalışmasında aşağıdaki hususların geçerliliği varsayılmaktadır.

- Alıcı ve satıcı makul ve mantıklı hareket etmektedir.
- Taraflar gayrimenkul ile ilgili her konuda tam bilgi sahibidirler ve kendilerine azami faydayı sağlayacak şekilde hareket etmektedirler.
- Gayrimenkulün satışı için makul bir süre tanınmıştır.
- Ödeme nakit veya benzeri araçlarla peşin olarak yapılmaktadır.
- Gayrimenkulün alım ve satım işlemi sırasında gerekebilecek finansman piyasa faiz oranları üzerinden gerçekleştirilmektedir.
- Analiz edilen gayrimenkulün türü ile ilgili olarak mevcut bir pazarın varlığı peşinen kabul edilmiştir.
- Gayrimenkulün makul şartlarda elde edilebilecek en olası değeri takdir edilmektedir.
- Rapordaki değer esası, serbest ve açık bir pazarda yapılabilecek varsayımsal bir el değiştirme işlemindeki en olası fiyat belirlemektir.
- Takdir edilen pazar değeri değerlendirme tarihi itibarıyla belirlenmiş olup değerlendirme tarihine özgüdür.

1. RAPOR BİLGİLERİ

RAPOR TARİHİ	:	09.09.2024
RAPOR NUMARASI	:	2024-SP-00010
RAPOR TÜRÜ	:	Bu rapor, Ayes Çelik Hasır ve Çit. San. A.Ş.'nin talebine istinaden, "3.3.1 Gayrimenkulün Tapu Kayıtlarına İlişkin Bilgiler" başlığı altında tapu kayıtları verilen taşınmazın toplam pazar değerinin tespitine yönelik olarak hazırlanmıştır.
RAPORU HAZIRLAYANLAR	:	Harun ERGÜL (Değerleme Uzmanı) Metin ÇELİK (Sorumlu Değerleme Uzmanı)
DEĞERLEME TARİHİ	:	12.08.2024
DEĞERLEME ÇALIŞMALARININ BİTİŞ TARİHİ	:	17.08.2024
DAYANAK SÖZLEŞMESİ	:	22 Temmuz 2024 tarih ve 001 kayıt no'lu
RAPORUN TEBLİĞİN 1. MADDESİNİN İKİNCİ FIKRASI KAPSAMINDA HAZIRLANIP HAZIRLANMADIĞINA İLİŞKİN AÇIKLAMA	:	Bu rapor, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 31.08.2019 tarih ve 30874 sayılı Resmi Gazetede III-62.3 sayılı "Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunacak Gayrimenkul Değerleme Kuruluşları Hakkında Tebliğ" hükümleri ile aynı tebliğin ekinde yer alan "Değerleme Raporlarında Bulunması Gereken Asgari Hususlar", 01.02.2017 tarih Seri III-62.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ" doğrultusunda Sermaye Piyasası Kurulu Karar Organı'nın 22.06.2017 tarih ve 25/856 sayılı kararı ile Uluslararası Değerleme Standartları 2017 kapsamında hazırlanmıştır. Rapor; Sermaye Piyasası Kurulu'nun III-62.3 sayılı tebliğin 1. maddesinin 2. fıkrası kapsamında hazırlanmıştır.
DEĞERLEME KONUSU GAYRİMENKULÜN AYNI KURULUŞ TARAFINDAN DAHA ÖNCEKİ TARİHLERDE DE DEĞERLEMESİ YAPILMIŞSA SON ÜÇ DEĞERLEMeye İLİŞKİN BİLGİLER	:	Değerlemeye konu olan gayrimenkulle ilgili daha önce şirketimiz tarafından hazırlanmış değerleme raporu bulunmamaktadır.

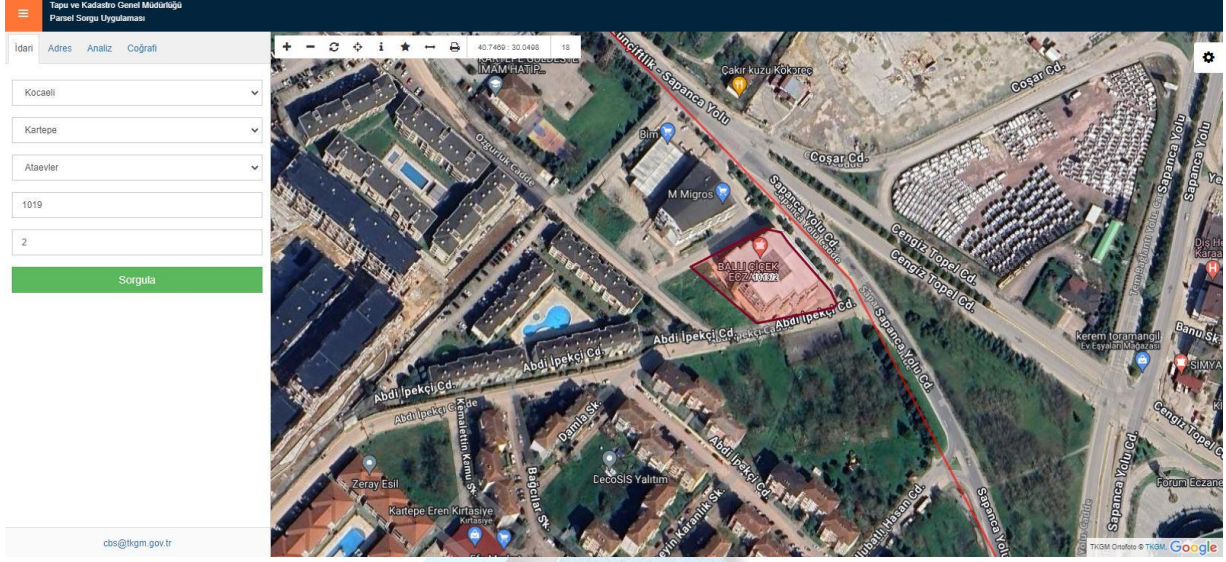
2. ŞİRKET VE MÜŞTERİYİ TANITICI BİLGİLER

ŞİRKETİN UNVANI	:	EGE TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
ŞİRKETİN ADRESİ	:	Bostancı Mah. Kahraman Sk. Hoffman İş Merkezi No:2/16 Kadıköy/İSTANBUL Tel: 0850 305 51 10 www.egedegerleme.com. E-mail: info@egedegerleme.com
MÜŞTERİ UNVANI	:	AYES ÇELİK HASIR VE ÇİT. SAN. A.Ş.
MÜŞTERİ ADRESİ	:	Ali Rıza Gürcan Cad. Metropol Center No:31/21 Merter/İSTANBUL
MÜŞTERİ TANITICI BİLGİ	:	AYES Çelik Hasır 1978 yılında Isparta'da kuruldu ve çelik hasır üretimine başladı. Gelişen ve büyüyen piyasalara ayak uydurabilmek amacı ile 2000 yılında İzmir Kemalpaşa'da kurulan modern çelik hasır fabrikasıyla üretim kapasitesini arttırdı. 2006 yılında ise Isparta'dan Kocaeli - Kartepe'na taşınan fabrika, üretim hayatını burada devam ettirdi. Faaliyet alanı; inşaat, yol, tünel, köprü ve tünellerde kullanılan çelik hasır, çit hasırı, kafes hasırı, çelik çubuk ve mesnet sehpa imalatı ve satışı, inşaatlarda kullanılan nervürlü demir ve inşaat malzemesi ticareti ve modern yapılar, fabrikalar ve okulların çevre güvenliği için uygulanan panel çit ve direklerinin imalatı, ihracı, toptan ve perakende olarak pazarlanmasıdır. Şirketin hisse senetleri 12.07.2012 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmekte olup, BIST TUM / BIST TUM-100 / BIST 500 Endekslerine dahildir.
MÜŞTERİ TALEPLERİNİN KAPSAMI VE VARSA GETİRİLEN SINIRLAMALAR İLE İŞİN KAPSAMI	:	Bu rapor, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 31.08.2019 tarih ve 30874 sayılı Resmi Gazetede III-62.3 sayılı "Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunacak Gayrimenkul Değerleme Kuruluşları Hakkında Tebliğ" hükümleri ile aynı tebliğin ekinde yer alan "Değerleme Raporlarında Bulunması Gereken Asgari Hususlar", 01.02.2017 tarih Seri III-62.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ" doğrultusunda Sermaye Piyasası Kurulu Karar Organı'nın 22.06.2017 tarih ve 25/856 sayılı kararı ile Uluslararası Değerleme Standartları 2017 kapsamında hazırlanmıştır. Rapor; Sermaye Piyasası Kurulu'nun III-62.3 sayılı tebliğin 1. maddesinin 2. fıkrası kapsamında hazırlanmıştır. İşbu değerlendirme raporu amacına uygun olarak hazırlanmış olup başka amaçla kullanılamaz. Müşteri tarafından herhangi bir sınırlama tarafımıza getirilmemiştir.

3. DEĞERLEME KONUSU GAYRİMENKUL HAKKINDA BİLGİLER

3.1. Gayrimenkulün Konumu, Ulaşımı ve Çevre Özellikleri

Değerleme Konusu gayrimenkul; Kocaeli ili, Kartepe İlçesi, Ataevler Mahallesi, Özgürlük Caddesi, No:29/3 adresinde konumlanmaktadır.

Değerleme konusu taşınmaza ulaşım için; Osmangazi İlkokulu önünden Postane Sokak üzerinden kuzeydoğu yönünde ilerlenir, yaklaşık 100 metre ilerledikten sonra sola Kemalettin Kamu Sokak'a dönülür, yaklaşık 30 metre ilerledikten sonra sağa Abdi İpekçi Caddesi'ne dönülür. Değerlemeye konu taşınmaz, Abdi İpekçi Caddesi üzerinde yaklaşık 200 metre ileride sol kolda konumlanmaktadır.

Belediye ve Kamu Hizmetlerinden istifadesi olan bölgenin su, elektrik, yol ve kanalizasyon alt yapı çalışmaları tamamlanmıştır. Konu taşınmazın yakın çevresinde ise; 4-5 katlı yapılar ve kısmen boş arsaların yer aldığı bir bölgedir. Ayrıca taşınmaz Adapazarı İzmit Yolu'na yakın mesafededir. Taşınmazın bulunduğu bölgeye özel araçlar ile ulaşmak mümkündür. Bölge, Kartepe Belediyesi sınırları içerisinde yer almakta olup, altyapı taşınmazın bulunduğu bölgede alt yapı çalışmaları tamamlanmamıştır. Taşınmazın ana merkezlere uzaklıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konu Gayrimenkulün Bazı Merkezlere Uzaklıkları:

LOKASYON	*MESAFE
Ataevler Mahallesi	500 m
Kartepe Merkez	2,5 km
Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı	9,3 km

*Mesafeler Google Earth üzerinden yaklaşık olarak ölçülmüştür.

3.2. Gayrimenkulün Tanımı

Değerlemeye konu olan taşınmaz Kocaeli İli, Kartepe İlçesi, Ataevler Mahallesi, 1019 Ada, 2 parselde kayıtlı "Arsa" nitelikli ana gayrimenkulde yer alan 26 nolu işyeridir.

Ana Gayrimenkulün Yapısal ve Teknik Özellikleri:

Yapı Tarzı	Betonarme Karkas	Kanalizasyon	Var
Yapı Nizamı	Ayrık	Su Deposu	Var
Yapı Sınıfı	III/B	Hidrofor	Var
Bina Yaşı	~ 7	Asansör	Var
Kullanım Amacı	Ofis	Paratoner	Yok
Isıtma Sistemi	Merkezi	Jeneratör	Var
Çatı Tipi	Sandwich Panel	Su	Şebeke
Manzarası	Yok	Asansör	Var
Elektrik	Şebeke	Otopark	Açık otopark

Ana gayrimenkul; 2722,34 m² yüzölçümüne sahip 1019 ada 2 no'lu parsel üzerinde ayrık nizamda, bodrum, zemin, 2 normal ve çatı katı olmak üzere toplam 4 katlı ve betonarme karkas tarzda inşa edilmiştir.

06.03.2017 tarih ve bila sayılı mimari projesine göre; bodrum katta sığınaklar, bodrum+zemin+asma katında 4 adet tripleks dükkân; zemin katında 7 adet dükkân; zemin+asma katında 12 adet dükkân; 1.normal katında 20 adet işyeri; 2.normal+çatı katında 23 adet dubleks işyeri olmak üzere bina bünyesinde toplam 66 adet bağımsız bölüm bulunmaktadır.

Bina girişi projesine uygun olarak zemin kat seviyesinden sağlanmakta olup güneybatı yönüne bakmaktadır. Bina giriş kapısı alüminyum doğrama camlı kapıdır. Bina girişi ve kat holleri mermer kaplamadır. Ortak alanlarda duvarlar plastik boyalıdır. Binada asansör ve açık otopark imkânı bulunmaktadır.

Bağımsız Bölümün Özellikleri:

Konu taşınmaz, 1.normal katta bina girişine göre sağ ön orta cephede konumlandır. Projesine göre; ofis alanı, depo ve balkon hacimlerinden oluşmakta olup brüt: ~ 44 kullanım alanıdır. Yerde yapılan incelemelerde projesine aykırı olarak ofis giriş kapısının kaydırılarak düzenlendiği, deponun ofis alanına dahil edildiği ve ofis alanının bir kısmının wc olarak düzenlendiği görülmüştür.

Taşınmaz içerisinde tüm zeminler seramik kaplama olup duvarlar saten boyalıdır. İşyeri giriş kapısı çelik kapı olup iç hacimlere açılan kapılar ahşap panel kapıdır. Isınma, merkezi kalorifer sistemi ile sağlanmaktadır. Taşınmaz, halihazırda boş durumdadır.

3.3. Gayrimenkulün Hukuki Tanımı Ve İncelemeler

3.3.1. Gayrimenkulün Tapu Kayıtlarına İlişkin Bilgiler

Değerleme konusu taşınmazın tapu bilgileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

ANA TAŞINMAZ TAPU BİLGİLERİ	
İLİ	: Kocaeli
İLÇESİ	: Kartepe
MAHALLESİ/KÖYÜ	: Ataevler
MEVKİİ	: Hacımustafalar
PAFTA NO	: G24D01B2B

ADA NO	: 1019
PARSEL NO	: 2
YÜZÖLÇÜMÜ	: 2722,34 m ²
CİLT NO	: 2
SAYFA NO	: 148
BAĞIMSIZ BÖLÜM NİTELİK	İşyeri
BLOK/KAT/GİRİŞ/BBNO	A/1//26
ARSA PAY/PAYDA	20/2337
ANA GAYRİMENKUL NİTELİĞİ	: Arsa
MALİK	: AYES ÇELİK HASIR VE ÇİT SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ V
TARİH / YEVMİYE	: 21.09.2022 / 21779

3.3.2. Gayrimenkulün Takyidat Bilgileri

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Portalı'ndan 01/08/2024 tarih 18:21 saat itibariyle temin edilen TAKBİS belgesine göre değerleme konusu ana taşınmaz üzerinde aşağıdaki notların bulunduğu belirlenmiştir. TAKBİS belgesi ekler bölümünde paylaşılmıştır.

Serhler Bölümü:

- TEDAŞ İrtifak Alanında değişiklik vardır.(Şablon: Malik-Taşınmaz Lehine İrtifak hakkı) (21.09.2022 tarih ve 21779 yevmiye no ile)

Beyanlar Bölümü:

- Yönetim Planı : 16/03/2017(Şablon: Yönetim Planının Belirtilmesi) (30.03.2017 tarih ve 3358 yevmiye no ile)

İrtifak Bölümü:

- TEK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ LEHİNE İRTİFAK HAKKI VARDIR(Şablon: Diğer İrtifak Hakkı) (15.06.2011 tarih ve 5574 yevmiye no ile)

3.3.3. Gayrimenkulün Kadastro İncelemesi

Kartepe Belediyesi İmar Müdürlüğü'nde bulunan imar planı paftaları üzerinde; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Parsel Sorgu Uygulaması (<https://parselsorgu.tkgm.gov.tr>) üzerinde yapılan incelemeler neticesinde değerlemeye konu taşınmazın kadastral sınırları, alan ve konum tespiti yapılmıştır. Yapılan incelemelerde taşınmazın 3402 S.Y. nın 22/A Md. gereğince yenilemenin tescili işleminden ada parsel değişikli olduğu, Çiftlik Mahallesi 5991 parsel iken Ataevler Mahallesi 1019 ada 2 parsel olarak güncellendiği tespit edilmiştir.

3.3.4. Gayrimenkulün İmar Bilgileri

Kartepe Belediyesi İmar Müdürlüğü'nden temin edilen 02.08.2024 tarihli resmi imar durumu yazısı üzerinde ve Kartepe Belediyesi İmar Müdürlüğü'nde yapılan incelemelerde; değerlemeye konu parsel, 15.06.2017 tarih ve 630 sayılı 1/1.000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı'na göre "Ticaret Alanı" nda kalmakta olup ayırık nizam, ÖB:5m, YB:3m, Taks:0,40, Kaks:1,20, Hmaks:9,50 metre yapılaşma koşullarına sahiptir. İmar Müdürlüğü

yetkilileri parselin yola/parka terki olmadığını ve bölgede son 3 yılda imar planı değişikliği olmadığını beyan etmiştir.

3.3.5. Gayrimenkulün Proje, Ruhsat, Şema vb. Dokümanları Hakkında Bilgiler

TKGM Portal üzerinde taşınmazın konumlandığı binaya ait 06.03.2017 tarih ve bila sayılı kat irtifakına esas mimari proje incelenmiş taşınmazın kat, kattaki konum ve dıştan dışa brüt kullanım alanı olarak projesine uygun olduğu belirlenmiştir. İç hacimde kiracının ihtiyacına göre geri dönüştürülebilir nitelikte düzenlemeler yapılmıştır. Kartepe Belediyesi İmar Müdürlüğü arşivinde yapılan incelemelerde taşınmazın konumlandıkları binaya ait 07.10.2016 tarih ve 421 sayılı yeni yapı ruhsat belgesi mevcuttur. İmar arşivinde herhangi bir olumsuz evrak (yapı tatil tutanağı, encümen kararı vd.) bulunmamaktadır.

3.3.6. Gayrimenkul İle İlgili Herhangi Bir Takyidat Veya Devredilmesine İlişkin Herhangi Bir Sınırlama Olup Olmadığı Hakkında Bilgi

Değerlemeye konu gayrimenkul üzerinde 2 adet irtifak kaydı ve yönetim planı beyan notu bulunmakta olup söz konusu kayıtlar taşınmazın devredilmesine herhangi bir sınırlama getirmemektedir.

3.3.7. Taşınmaz İle İlgili Varsa, Son Üç Yıllık Dönemde Gerçekleşen Alım Satım İşlemlerine ve Gayrimenkulün Hukuki Durumunda Meydana Gelen Değişikliklere (imar planında meydana gelen değişiklikler, kamulaştırma işlemleri vb.) İlişkin Bilgi

Kadastral durumdaki değişiklikler:

Yapılan incelemelerde taşınmazın 3402 S.Y. nın 22/A Md. gereğince yenilemenin tescili işleminden ada parsel değişikliği olduğu, Çiftlik Mahallesi 5991 parsel iken Ataevler Mahallesi 1019 ada 2 parsel olarak güncellendiği tespit edilmiştir.

Mülkiyet durumdaki değişiklikler:

Yapılan incelemelerde son 3 yıllık dönemde değerlemeye konu gayrimenkulün mülkiyet durumunda herhangi bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir.

İmar durumdaki değişiklikler:

Yapılan incelemelerde son 3 yıllık dönemde değerlemeye konu gayrimenkulün imar durumunda herhangi bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir.

Hukuki durumdaki değişiklikler:

Gayrimenkulün hukuki durumu ile ilgili herhangi bir kısıtlılık söz konusu değildir.

3.3.8. Gayrimenkulün Bulunduğu Bölgenin İmar Durumuna İlişkin Bilgiler

Taşınmaz; ağırlıklı olarak "Ticaret Alanı" olarak belirlenmiş bölge içerisinde yer almaktadır. Bölgede ağırlıklı olarak ticaret + konut parselleri üzerinde inşa edilmiş ticari amaçlı kullanılan yapılar bulunmaktadır.

3.3.9. Gayrimenkul İçin Alınmış Durdurma Kararı, Yıkım Kararı, Riskli Yapı Tespiti vb. Durumlara Dair Açıklamalar

Kartepe Belediyesi İmar Müdürlüğü arşivinde gayrimenkulün konumlu olduğu binaya ait herhangi bir durdurma kararı, yıkım kararı, riskli yapı tespit vb. durumlara rastlanmamıştır.

3.3.10. Gayrimenkule İlişkin Olarak Yapılmış Sözleşmelere (gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri, kat karşılığı inşaat sözleşmeleri ve hasılat paylaşımı sözleşmeler vb.) İlişkin Bilgiler

Değerleme konusu gayrimenkul için düzenlenmiş herhangi bir gayrimenkul satış vaadi sözleşmesi, kat karşılığı inşaat sözleşmesi ve hasılat paylaşımı sözleşmesi tarafımıza ibraz edilmemiştir.

3.3.11. Gayrimenkuller ve Gayrimenkul Projeleri İçin Alınmış Yapı Ruhsatlarına, Tadilat Ruhsatlarına, Yapı Kullanım İzinlerine İlişkin Bilgiler İle İlgili Mevzuat Uyarınca Alınması Gerekli Tüm İzinlerin Alınıp Alınmadığına ve Yasal Gerekliliği Olan Belgelerin Tam ve Doğru Olarak Mevcut Olup Olmadığı Hakkında Bilgi

Değerlemeye konu gayrimenkulün konumlu olduğu binaya ait yasal gerekliliği olan belgeler tam ve doğru olarak mevcuttur.

3.3.12. Değerlemesi yapılan projeler ile ilgili olarak, 29/6/2001 tarih ve 4708 sayılı yapı denetimi hakkında kanun uyarınca denetim yapan yapı denetim kuruluşu (ticaret unvanı, adresi vb.) ve değerlemesi yapılan gayrimenkul ile ilgili olarak gerçekleştirdiği denetimler hakkında bilgi

Değerlemeye konu gayrimenkullerin inşaatı esnasında Kardeş Yapı Denetim LTD.ŞTİ. ile anlaşılmış olup inşaat bitip yapı kullanım izin belgesi alınana kadar bütün denetimler tarafınca yapılacağı beyan edilmiştir.

3.3.13. Eğer belirli bir projeye istinaden değerlendirme yapılıyorsa, projeye ilişkin detaylı bilgi ve planların ve söz konusu değerlerin tamamen mevcut projeye ilişkin olduğuna ve farklı bir projenin uygulanması durumunda bulunacak değerlerin farklı olabileceğine ilişkin açıklama

Değerleme raporu, belirli bir projeye istinaden yapılmamıştır.

3.3.14. Varsa, Gayrimenkulün Enerji Verimlilik Sertifikası Hakkında Bilgi

Değerlemeye konu gayrimenkulün Enerji Verimlilik Sertifikası bulunmamaktadır.

3.3.14. Değerleme İşlemini Olumsuz Yönde Etkileyen ve Sınırlayan Faktörler

Değerleme işlemini olumsuz yönde etkileyen ve sınırlayan herhangi bir faktör bulunmamaktadır.

3.3.15. Varsa, Mevcut Yapıyla Veya İnşaatı Devam Eden Projeye İlgili Tespit Edilen Ruhsata Aykırı Durumlara İlişkin Bilgiler

Gayrimenkulün konumlu olduğu binada genel hatlarıyla ruhsata aykırı bir durum bulunmamaktadır.

3.3.16. Ruhsat Alınmış Yapılarda Yapılan Değişikliklerin 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 21'inci Maddesi Kapsamında Yeniden Ruhsat Alınmasını Gerektirir Değişiklikler Olup Olmadığı Hakkında Bilgi

Gayrimenkulün konumlu olduğu binada yeniden ruhsat almasını gerektirir değişiklik mevcut değildir.

3.3.17. Gayrimenkulün Değerleme Tarihi İtibariyle Hangi Amaçla Kullanıldığı, Gayrimenkul Arsa Veya Arazi İse Üzerinde Herhangi Bir Yapı Bulunup Bulunmadığı Ve Varsa, Bu Yapıların Hangi Amaçla Kullanıldığı Hakkında Bilgi

Gayrimenkul işyeri vasfında olup halihazırda boş durumdadır.

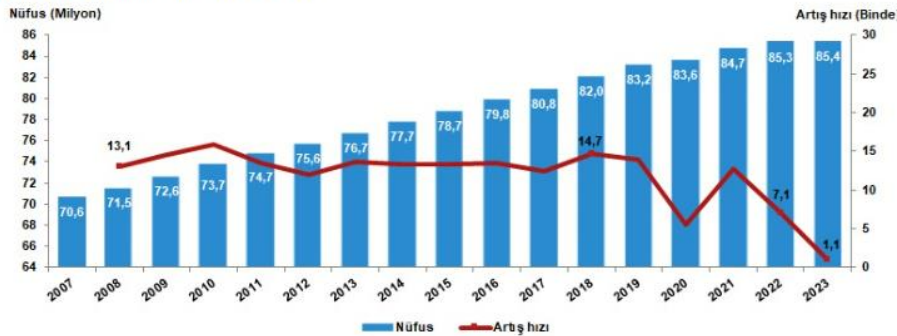
4. GENEL VERİLER VE BÖLGE VERİLERİ

4.1. Demografik Veriler

Türkiye'de ikamet eden nüfus, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla bir önceki yıla göre 92 bin 824 kişi artarak 85 milyon 372 bin 377 kişi oldu. Erkek nüfus 42 milyon 734 bin 71 kişi olurken, kadın nüfus 42 milyon 638 bin 306 kişi oldu. Diğer bir ifadeyle toplam nüfusun %50,1'ini erkekler, %49,9'unu ise kadınlar oluşturmuştur.

Yıllık nüfus artış hızı 2022 yılında binde 7,1 iken, 2023 yılında binde 1,1 oldu.

Nüfus ve yıllık nüfus artış hızı, 2007-2023

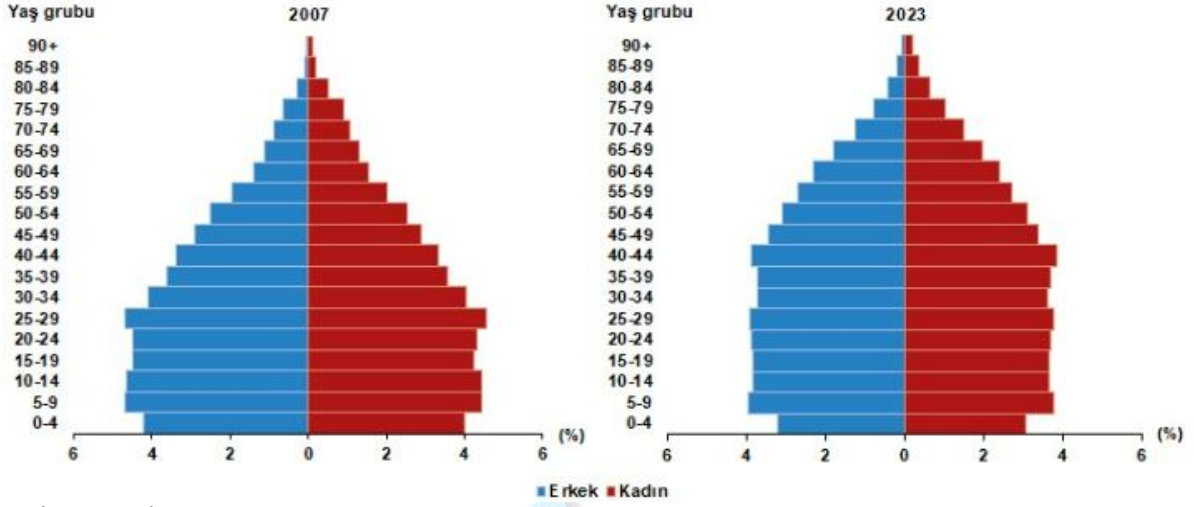

Kaynak:www.tuik.gov.tr

Türkiye'de 2022 yılında %93,4 olan il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı, 2023 yılında %93 oldu. Diğer yandan belde ve köylerde yaşayanların oranı %6,6'dan %7'ye yükseldi. İstanbul'un nüfusu, bir önceki yıla göre 252 bin 27 kişi azalarak 15 milyon 655 bin 924 kişi oldu. Türkiye nüfusunun %18,34'ünün ikamet ettiği İstanbul'u, 5 milyon 803 bin 482 kişi ile Ankara, 4 milyon 479 bin 525 kişi ile İzmir, 3 milyon 214 bin 571 kişi ile Bursa ve 2 milyon 696 bin 249 kişi ile Antalya izlemiştir.

Nüfus piramitleri, nüfusun yaş ve cinsiyet yapısında meydana gelen değişimi gösteren grafikler olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'nin 2007 ve 2023 yılı nüfus piramitleri karşılaştırıldığında, doğurganlık ve ölümlülük hızlarındaki azalmaya bağlı olarak, yaşlı nüfusun arttığı ve ortanca yaşın yükseldiği görülmektedir.

Nüfus piramidi, 2007, 2023

Kaynak: www.tuik.gov.tr

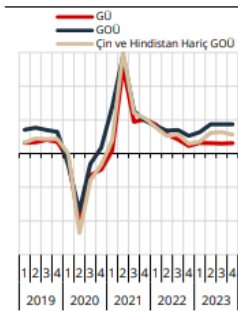
4.2. Ekonomik Veriler

4.2.1. Makro Ekonomik Görünüm

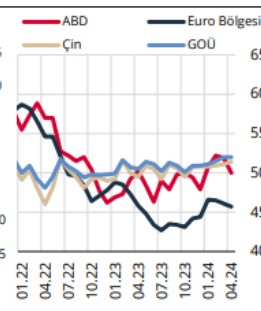
ULUSLARARASI GELİŞMELER:

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından 31 Mayıs 2024 tarihinde yayımlanan Finansal İstikrar Raporu'na göre; Küresel finansal koşullar ve gelişmiş ülke merkez bankalarının uygulanmaya devam edilen sıkı para politikaları küresel büyümeyi baskılamaya devam etmektedir. Ekonomik büyümeye ilişkin temel göstergeler ABD ekonomisi büyüme görünümünün Euro Bölgesinden olumlu ayrıştığını ima etmektedir. Küresel büyüme görünümündeki süregelen yatay seyir 2023 yılı son çeyrek verilerinde korunmuştur (Grafik II.1.1). Gelişmiş ülkelerde sıkı para politikalarının sürdürülmesinin finansal koşulları sıkılaştırması ve ekonomik büyümeyi olumsuz etkilemesi bu durumda etkili olmuştur. Büyümeye ilişkin öncü göstergeler, ülkelerin genelinde küresel imalat sanayi PMI değerinin 50 referans değerinin üzerine çıktığını ve Euro Bölgesi dışındaki diğer ülkelerde iktisadi faaliyette toparlanmanın başladığını göstermektedir (Grafik II.1.2). Türkiye'nin önemli ticaret ortaklarından Euro Bölgesine ait göstergeler, iktisadi faaliyetteki yavaşlamanın devam edeceğine ve ABD'ye kıyasla toparlanmanın gecikmeli gerçekleşeceğine işaret etmektedir (Grafik II.1.2 ve Grafik II.1.3).

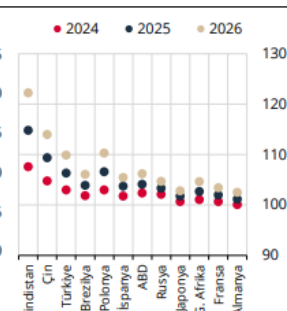
Grafik II.1.1: Ülkelerin Büyüme Oranları (%)

Grafik II.1.2: İmalat Sanayi PMI (Endeks)

Grafik II.1.3: Reel GSYİH Gerçekleşmeleri ve Tahminleri (Yıllık, 2023=100)

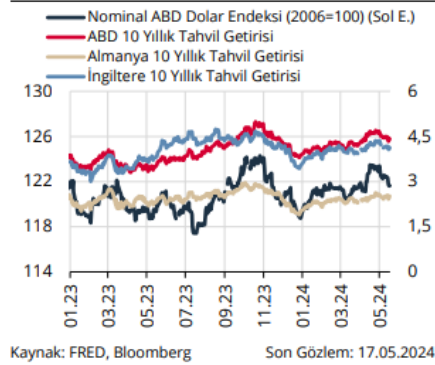
Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

ABD dolar endeksi 2023 yılının son çeyreğinde bir miktar gerilese de 2024 yılı ilk çeyreğinde tekrar yükselmiştir.

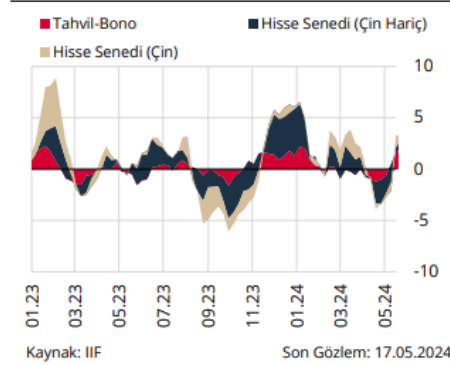
Gelişmiş ülke merkez bankalarının, geçtiğimiz rapor dönemine göre, daha geç ve daha yavaş faiz indirimi

yapacaklarına yönelik beklentilerin güçlenmesi 10 yıllık tahvil faizlerindeki düşüşü sınırlandırmaktadır (Grafik II.1.7). Yılbaşından bu yana ABD başta olmak üzere gelişmiş ülke merkez bankalarının faiz indirim süreçlerine yönelik belirsizlikler ve küresel risk iştahına ilişkin gelişmeler GOÜ'lere yönelik portföy girişlerinde dalgalı bir seyre neden olmaktadır (Grafik II.1.8). Faiz indirimi beklentilerinin zayıflaması sonrasında artan risk algısı ile birlikte, borç ve hisse senedi piyasalarından ve Çin hariç hisse senedi piyasalarından çıkışlar gözlenirse de son veriler bir miktar portföy girişine işaret etmektedir.

Grafik II.1.7: ABD Dolar Endeksi ve Gelişmiş Ülkelerde 10 Yıllık Hazine Tahvil Getirileri
(Endeks, %)

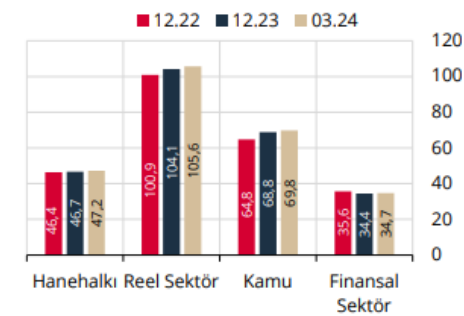
Grafik II.1.8: GOÜ'lere Yönelen Haftalık Fon Akımları (4 Haftalık Birikimli, Milyar ABD Doları)

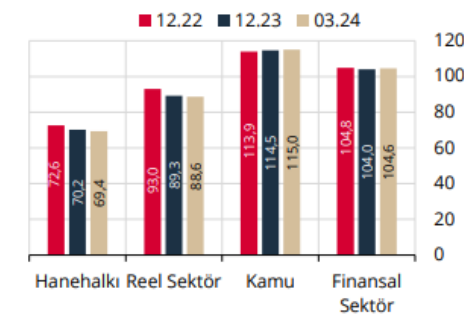
Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

2023 yılından bu yana gelişmekte olan ülkelerin finansal borçluluk oranları artmış, gelişmiş ülkelerde ise kamu sektörü finansal borçluluk oranı yüksek seviyesini korumuştur. GOÜ'lerde tüm sektörlerin finansal borçluluğunda artış görülmüştür. Gelişmiş ülkelerin finansal borçluluğunda kamu ve finansal sektör öne çıkarken, diğer sektörlerde borçluluk sınırlı gerilemiştir (Grafik II.1.9 ve Grafik II.1.10). Küresel ölçekte parasal sıkılığın devam etmesi yüksek finansal borçluluğa sahip sektörler üzerinde yukarı yönlü risk oluşturmaya devam etmektedir.

Grafik II.1.9: GOÜ'lerde Finansal Borçluluk Seviyesi (Borç/GSYİH, %)

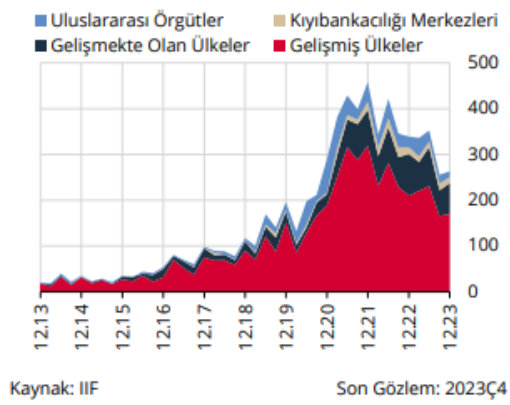
Grafik II.1.10: GÜ'lerde Finansal Borçluluk Seviyesi (Borç/GSYİH, %)

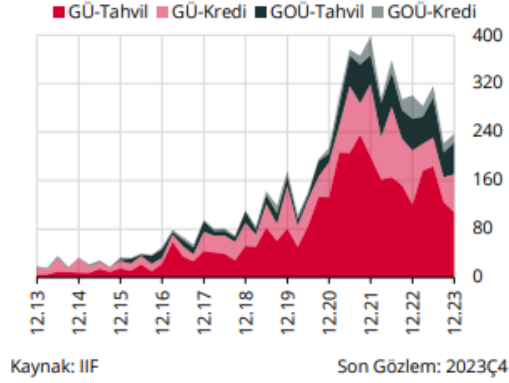
Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

Gelişmiş ülkeler sürdürülebilirlik temalı borçlanmada önemli bir aktör olmayı sürdürürken, küresel ölçekte sürdürülebilirlik temalı borçlanmalar bir miktar gerilemiştir. 2023 yılı ikinci çeyreğinden itibaren çevresel, sosyal ve yönetim temalı borçlanmalarda ılımlı düşüş görülmektedir (Grafik II.1.11). Bu durumda sıkı para politikaları kaynaklı artan finansman maliyetleri ile yükselen jeopolitik risklerin etkili olduğu değerlendirilmektedir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin sürdürülebilirlik temalı borçlanmalarında banka kredilerine ağırlık verdikleri, tahvil ihraçlarını bir miktar azalttıkları görülmüştür (Grafik II.1.12).

Grafik II.1.11: Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Temalı Borçlanma (Milyar ABD Doları)

Grafik II.1.12: Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Temalı Tahvil İhraçları ve Banka Kredileri (Milyar ABD Doları)

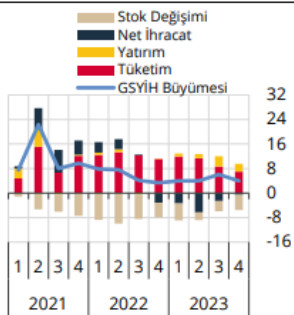

Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

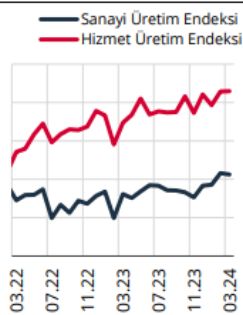
YURT İÇİ TEMEL MAKRO EKONOMİK GELİŞMELER:

İktisadi faaliyet 2023 yılının ikinci yarısında güçlü seyrini sürdürmüş, iç talepte ise dengelenme gerçekleşmiştir. İktisadi faaliyetteki canlı seyrin 2023 yılının son çeyreğinde de devam ederken büyüme bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 4, bir önceki çeyreğe göre ise yüzde 1 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2023 yılının son çeyreğinde tüketim harcamalarının büyümeye katkısı azalırken, net ihracatın katkısı artmıştır. Yatırım harcamalarının büyümeye katkısı ise 2023 yılının ilk yarısına göre pozitif görünüm arz etmektedir (Grafik II.2.1). 2024 yılının ilk çeyreğinde sanayi ve hizmet üretimi artmıştır (Grafik II.2.2). Öncü göstergeler, iktisadi faaliyetteki canlı seyrin 2024 yılının ilk çeyreğinde de devam ettiğine işaret etmektedir (Grafik II.2.3).

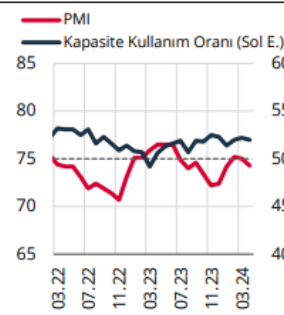
Grafik II.2.1: GSYİH Büyümesi ve Harcama Yönünden Yıllık Büyümeye Katkıları (% Puan)

Grafik II.2.2: Üretim Endeksleri (Endeks, 2021=100)

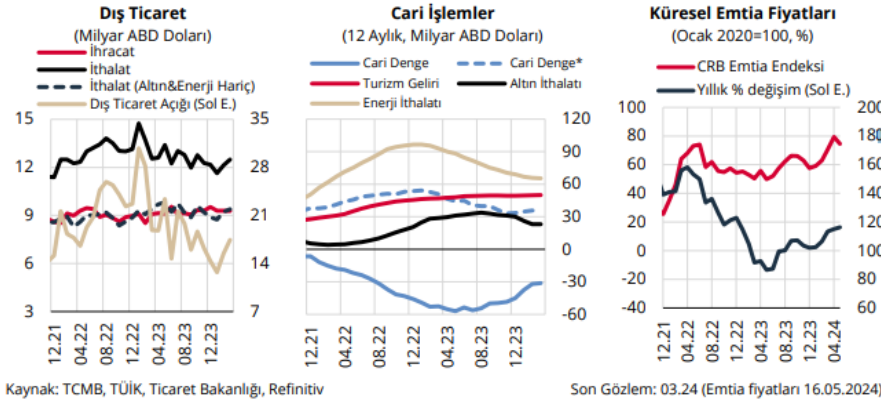

Grafik II.2.3: İktisadi Faaliyete İlişkin Seçilmiş Öncü Göstergeler (Oran, Endeks)

Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

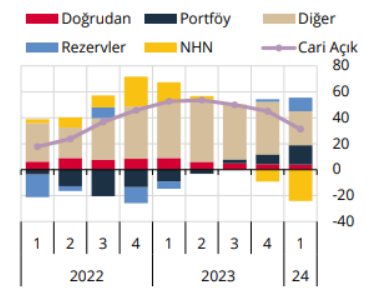
Dış ticaret açığındaki azalma ve hizmetler dengesindeki olumlu görünüm cari işlemler dengesindeki iyileşmenin devam etmesini sağlamıştır. Dış ticaret açığı, altın hariç ihracat artışı ve ithalattaki gerileme ile birlikte azalmıştır. Enerji ithalatındaki düşüş cari işlemler açığındaki azalışı desteklerken, son aylarda altın ve enerji hariç ithalattaki artış nedeniyle dış ticaret açığı bir miktar artmıştır. Önümüzdeki dönemde jeopolitik gelişmeler, küresel emtia fiyatları ile iç ve dış talepteki seyrin, cari işlemler açığı üzerinde etkili olabilecektir (Grafik II.2.4).

Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

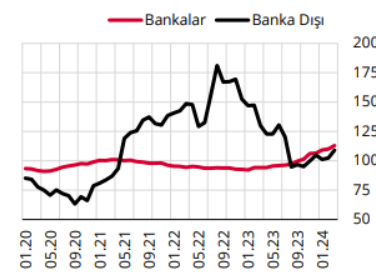
Cari işlemler dengesinin finansmanında uzun vadeli kalemlerin ve portföy akımlarının ağırlığı artarken, net hata noksan kaleminin katkısı azalmaktadır. 2024 yılının ilk çeyreğinde 12 aylık cari açığın finansmanına portföy yatırımları ve rezervlerin katkısı artmıştır (Grafik II.2.5). Bankalar, dış borçlarını yüzde 100'ün üzerinde yenilemeye devam ederken, mart ayı itibarıyla bankaların dış borç yenileme oranı yüzde 113 olarak gerçekleşmiştir. Banka dışı sektörün dış borç çevirme oranı ise 100'ün üzerinde kalmaya devam ederek pozitif görünümünü korumuştur. Özel sektörün sağladığı dış borçlanmanın yıllıklandırılmış cari açığın finansmanına etkisi pozitif olmuştur (Grafik II.2.6).

Grafik II.2.5: Cari Açığın Finansmanı (12 Aylık Birikimli, Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB
Dipnot: Portföy yatırımları ile doğrudan ve diğer yatırımlar, net giriş şeklindedir. Rezervde (-) işaret, artışı gösterir.

Grafik II.2.6: Dış Borç Yenileme Oranı (12 aylık, %)

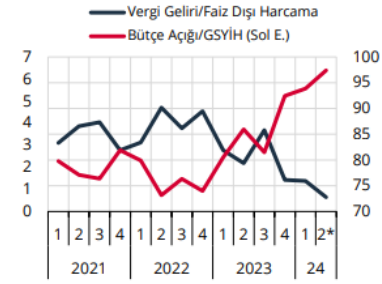
Kaynak: TCMB
Dipnot: Dış borç çevirme oranları, 12 aylık pencerede kısa ve uzun vadeli toplam dış borçlar üzerinden hesaplanmıştır.

Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

Kamu maliyesinde deprem kaynaklı harcamaların etkisi sürmekte olup 2024 yılı genelinde söz konusu harcamalar kamu maliyesi görünümünün temel belirleyicisi olacaktır. Deprem felaketinin kamu maliyesi üzerindeki etkileri 2024 yılı ilk çeyreğinde de sürmüştür. Deprem harcamalarının etkisiyle 2023 yıl sonunda yüzde 5,2 seviyesinde gerçekleşen bütçe açığının milli gelire oranının, nisan ayı itibarıyla yüzde 6,4 olması öngörülmektedir. Bu artışta personel giderleri ve cari transferler etkili olmuştur (Grafik II.2.7). Tüketici enflasyonu ağırlıklı olarak hizmet enflasyonundaki yüksek seyrin etkisiyle 2024 yılı nisan ayında yüzde 69,8'e yükselmiştir. Zamana bağlı fiyat ayarlamalarının ve yönetilen/yönlendirilen fiyatların geçmiş enflasyona endekslenerek güncellenmesinin yanı sıra ücret uyarlamalarının etkisiyle yıllık enflasyondaki artış devam etmiştir. B ve C endekslerinde yükseliş devam ederken enflasyondaki artışın ana sürükleyicisi fiyatlama davranışlarındaki güçlü atalet nedeniyle hizmetler sektörü olmuştur (Grafik II.2.8). Enflasyonun ulaştığı yüksek seviyelerde jeopolitik gelişmeler de önemli bir paya sahip olmuştur. 2024 yılının ilk üç

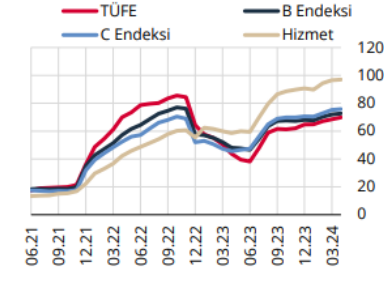
aylık döneminde jeopolitik gelişmeler ve üretim kesintilerini takiben küresel emtia fiyatları, enerji grubu öncülüğünde yükselmiştir. Jeopolitik gelişmelerin alternatif ticaret rotalarının tercih edilmesine ve teslimat sürelerinin uzamasına neden olması navlun ücretlerini artırmıştır.

Grafik II.2.7: Merkezi Yönetim Bütçe Göstergeleri (12 Ay Birikimli, %)

Kaynak: TCMB, HMB
Son Gözlem: 04.24
Dipnot: 2024 yılı GSYİH değerleri tahmindir.
* 2. Çeyrek verileri sadece nisan ayını içermektedir.

Grafik II.2.8: Enflasyon Gelişmeleri (Yıllık % Değişim)

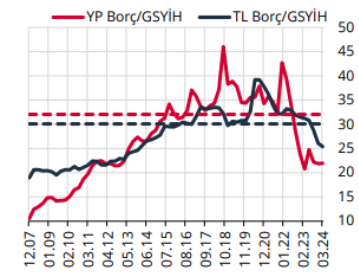

Kaynak: TCMB, TÜİK
Son Gözlem: 04.24
Dipnot: TÜFE'den işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın kalemlerinin çıkarılmasıyla B endeksi, buna ek olarak gıda ve alkolsüz içeceklerin çıkarılmasıyla C endeksi elde edilmektedir.

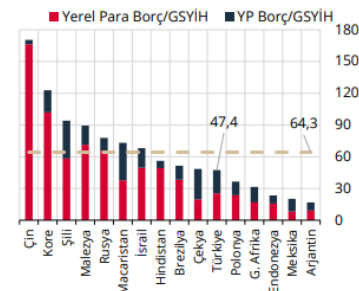
Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

Reel sektör borcunun GSYİH'ye oranı gerilemektedir. Reel sektör firmalarının TL ve YP borcunun GSYİH'ye oranı kayda değer ölçüde gerilemiştir. 2024 yılının ilk çeyreği itibarıyla reel sektörün borç oranı emsal ülke ve tarihsel ortalamasının belirgin altında yüzde 47,4 olarak gerçekleşmiştir (Grafik III.2.1 ve Grafik III.2.2).

Grafik III.2.1: Reel Sektör Borç/GSYİH Oranı (%)

Grafik III.2.2: Reel Sektör Borç/GSYİH Oranı (%)

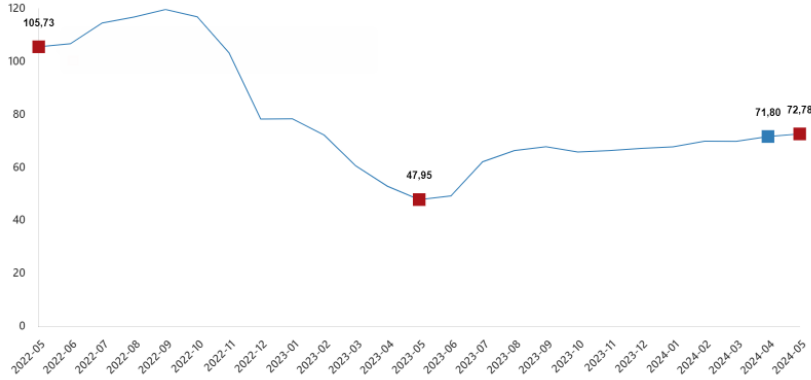

Kaynak: TCMB Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2024

İNŞAAT VE GAYRİMENKUL SEKTÖRÜ:

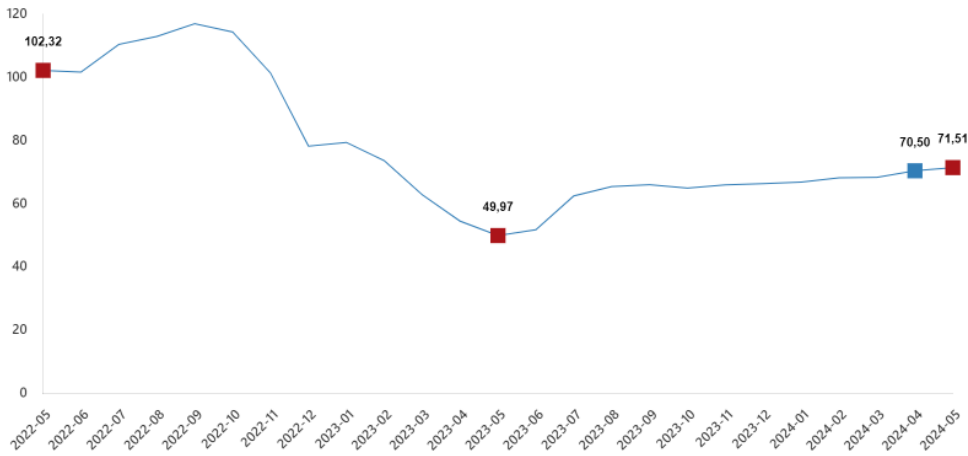
İnşaat maliyet endeksi, 2024 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,11 arttı, bir önceki yılın aynı ayına göre %72,78 arttı. Bir önceki aya göre malzeme endeksi %1,25 arttı, işçilik endeksi %0,84 arttı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi %58,75 arttı, işçilik endeksi %108,93 arttı.

İnşaat maliyet endeksi yıllık değişim oranı(%), Mayıs 2024

Bina inşaatı maliyet endeksi, bir önceki aya göre %1,36 arttı, bir önceki yılın aynı ayına göre %71,51 arttı. Bir önceki aya göre malzeme endeksi %1,69 arttı, işçilik endeksi %0,75 arttı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi %56,80 arttı, işçilik endeksi %108,25 arttı.

Bina inşaatı maliyet endeksi yıllık değişim oranı(%), Mayıs 2024

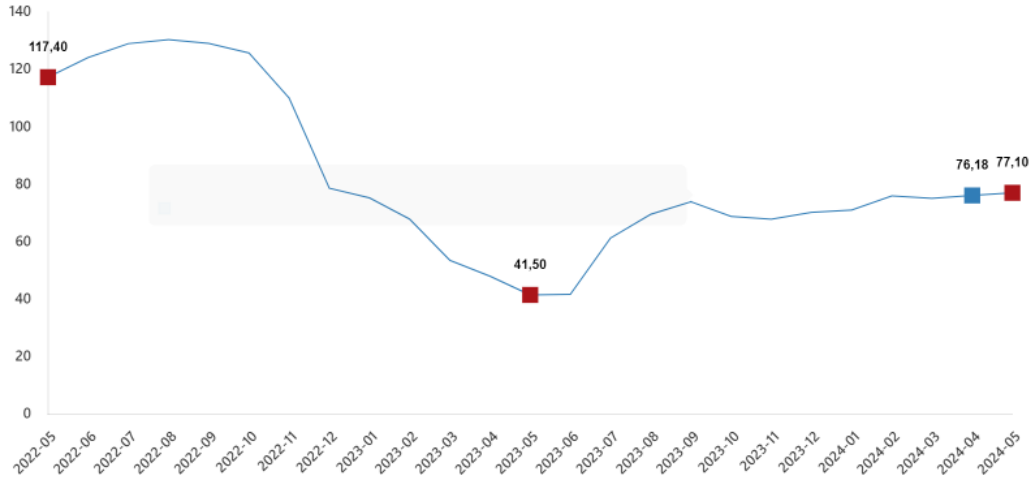
Bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi, bir önceki aya göre %0,30 arttı, bir önceki yılın aynı ayına göre %77,10 arttı. Bir önceki aya göre malzeme endeksi %0,08 azaldı, işçilik endeksi %1,17 arttı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi %65,09 arttı, işçilik endeksi %111,44 arttı.

Bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi yıllık değişim oranı(%), Mayıs 2024

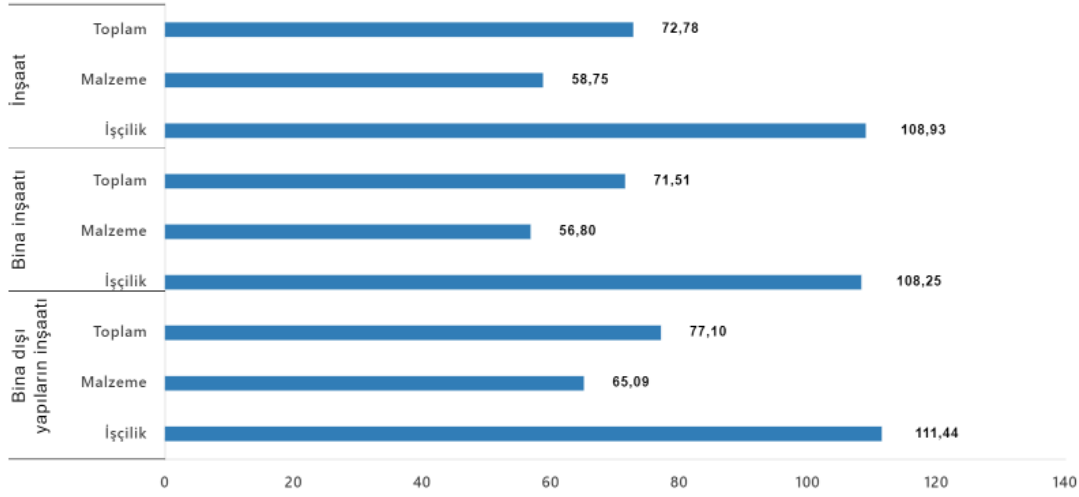

Bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi, bir önceki aya göre %0,30 arttı, bir önceki yılın aynı ayına göre %77,10 arttı. Bir önceki aya göre malzeme endeksi %0,08 azaldı, işçilik endeksi %1,17 arttı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi %65,09 arttı, işçilik endeksi %111,44 arttı.

Bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi yıllık değişim oranı(%), Mayıs 2024

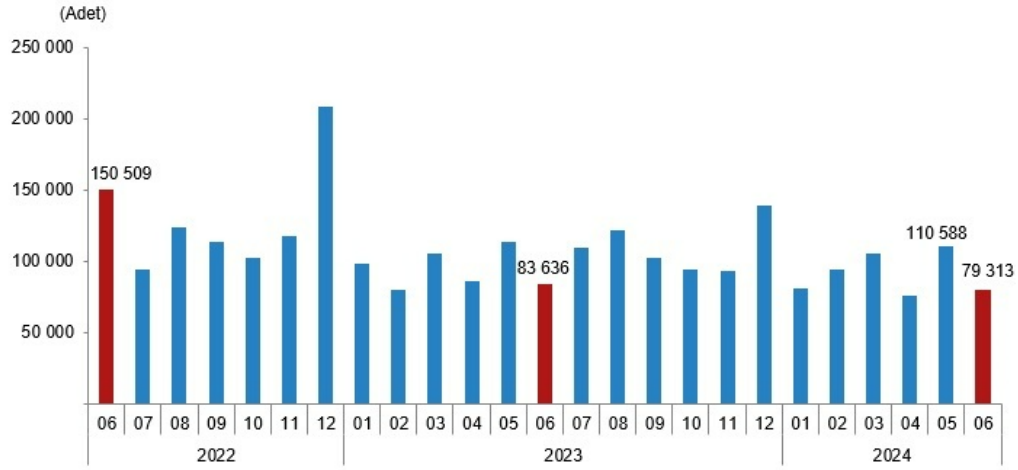

İnşaat maliyet endeksi yıllık değişim oranları(%), Mayıs 2024

TUİK verilerine göre; Türkiye genelinde konut satışları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %5,2 azalarak 79 bin 313 oldu. Konut satış sayısının en fazla olduğu iller sırasıyla 13 bin 25 ile İstanbul, 6 bin 866 ile Ankara ve 4 bin 361 ile İzmir olurken, en az olduğu iller sırasıyla 34 ile Ardahan, 40 ile Hakkari, 44 ile Tunceli ve Bayburt oldu.

Konut satışı, Haziran 2024

Konut satışları Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,7 azalışla 545 bin 74 olarak gerçekleşti.

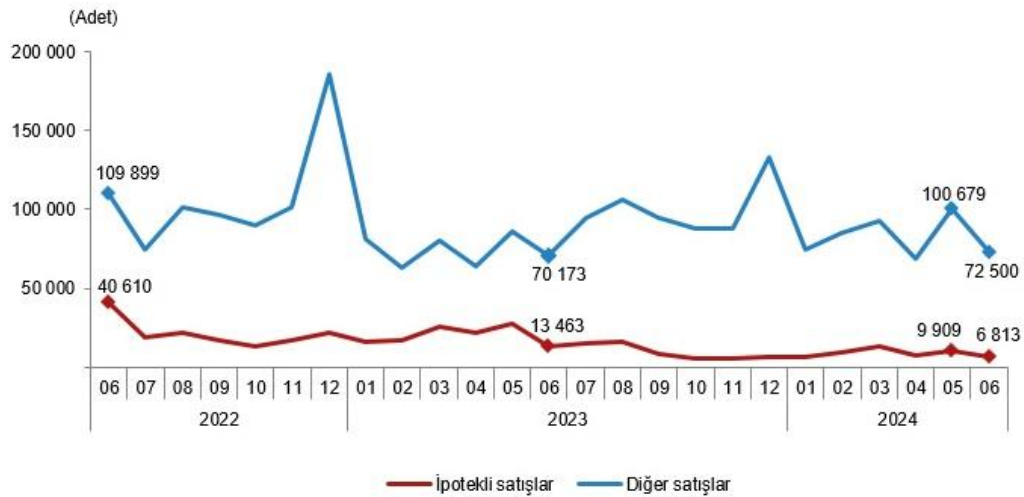
Konut satış sayısı, Haziran 2024

	Haziran			Ocak - Haziran		
	2024	2023	Değişim (%)	2024	2023	Değişim (%)
Satış şekline göre toplam satış	79 313	83 636	-5,2	545 074	565 779	-3,7
İpotekli satış	6 813	13 463	-49,4	51 415	121 530	-57,7
Diğer satış	72 500	70 173	3,3	493 659	444 249	11,1
Satış durumuna göre toplam satış	79 313	83 636	-5,2	545 074	565 779	-3,7
İlk el satış	25 425	25 886	-1,8	173 324	171 158	1,3
İkinci el satış	53 888	57 750	-6,7	371 750	394 621	-5,8

Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %49,4 azalış göstererek 6 bin 813 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %8,6 olarak gerçekleşti. Ocak-Haziran döneminde gerçekleşen ipotekli konut satışları ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %57,7 azalışla 51 bin 415 oldu. Haziran ayındaki ipotekli satışların, bin 547'si; Ocak-Haziran dönemindeki ipotekli satışların ise 12 bin 176'sı ilk el satış olarak gerçekleşti.

Türkiye genelinde diğer konut satışları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,3 artarak 72 bin 500 oldu. Toplam konut satışları içinde diğer satışların payı %91,4 olarak gerçekleşti. Ocak-Haziran döneminde gerçekleşen diğer konut satışları ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %11,1 artışla 493 bin 659 oldu.

Satış şekline göre konut satışı, Haziran 2024

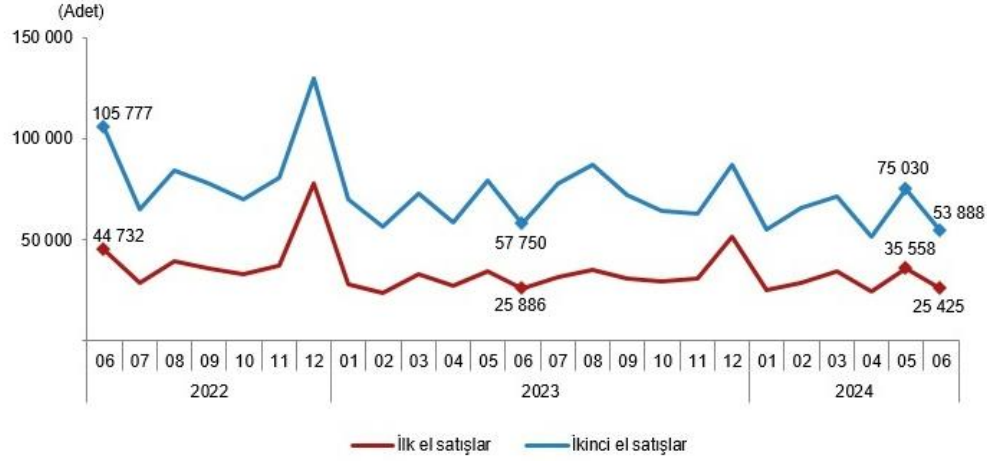

Türkiye genelinde ilk el konut satış sayısı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %1,8 azalarak 25 bin 425 oldu. Toplam konut satışları içinde ilk el konut satışının payı %32,1 oldu. İlk el konut satışları Ocak-Haziran döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,3 artışla 173 bin 324 olarak gerçekleşti.

Türkiye genelinde ikinci el konut satışları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %6,7 azalış göstererek 53 bin 888 oldu. Toplam konut satışları içinde ikinci el konut satışının payı %67,9 oldu. İkinci el konut satışları Ocak-

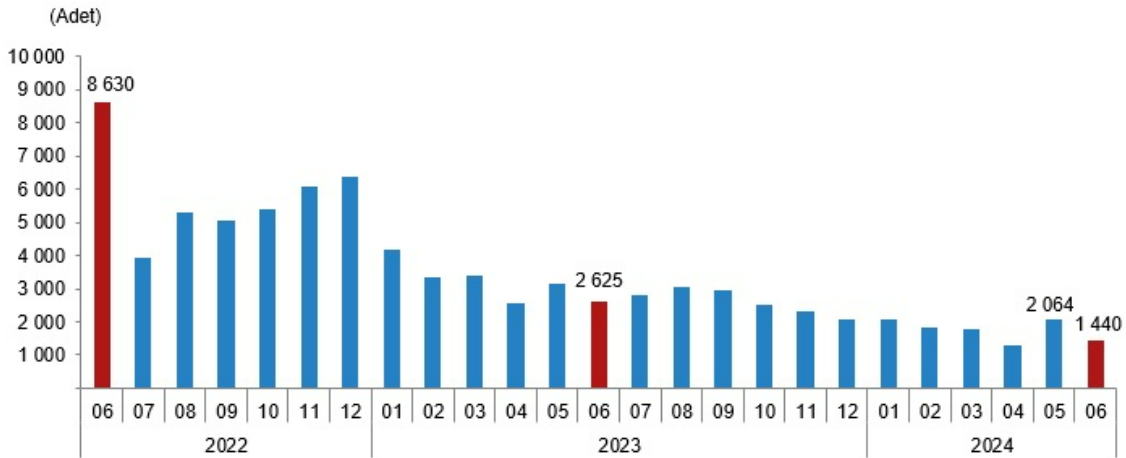
Haziran döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,8 azalışla 371 bin 750 olarak gerçekleşti.

Satış durumuna göre konut satışı, Haziran 2024

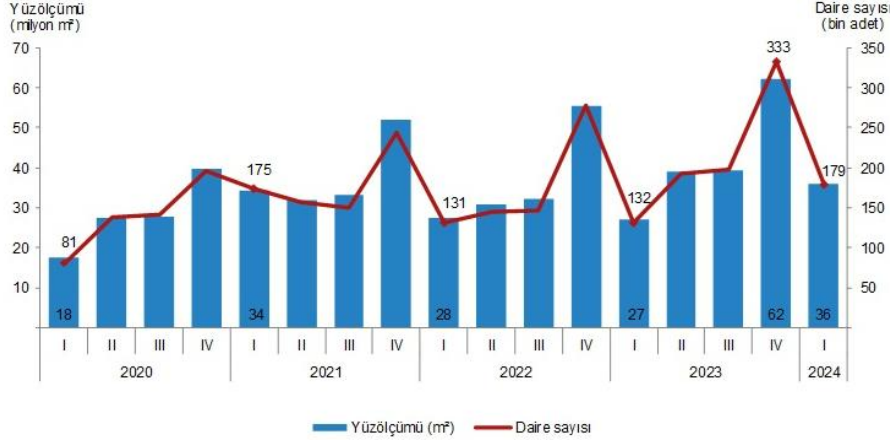
Yabancılar yapılan konut satışları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %45,1 azalarak bin 440 oldu. Haziran ayında toplam konut satışları içinde yabancılar yapılan konut satışının payı %1,8 olarak gerçekleşti. Yabancılar yapılan konut satış sayısının en fazla olduğu iller sırasıyla 593 ile Antalya, 478 ile İstanbul ve 116 ile Mersin oldu.

Yabancılar yapılan konut satışı, Haziran 2024

Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, 2024 yılı I. çeyreğinde belediyeler tarafından yapı ruhsatı verilen bina sayısı %19,9, daire sayısı %35,5 ve yüzölçüm %33,4 arttı.

Yapı ruhsatı verilen binaların daire sayısı ve yüzölçümü, I. Çeyrek 2024

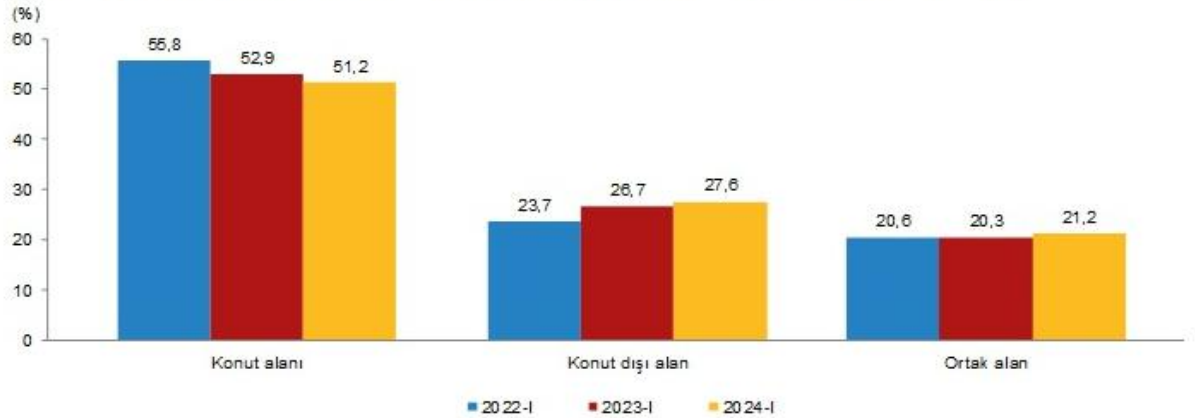

Yapı ruhsatı istatistikleri, 2022-2024

Yıl	Çeyrek	Bina sayısı	Yıllık değişim (%)	Daire sayısı	Yıllık değişim (%)	Yüzölçüm (m²)	Yıllık değişim (%)
2022		127 903	-7,7	699 082	-3,8	146 064 754	-3,6
	I	26 135	-22,1	130 872	-25,0	27 565 638	-19,6
	II	29 090	-4,7	144 946	-8,1	30 843 617	-2,9
	III	28 318	-6,9	145 889	-2,6	32 191 728	-3,4
	IV	44 360	0,8	277 375	13,4	55 463 771	6,5
2023		139 600	9,1	855 265	22,3	167 870 341	14,9
	I	23 896	-8,6	131 805	0,7	27 027 250	-2,0
	II	31 118	7,0	192 717	33,0	39 206 992	27,1
	III	35 502	25,4	198 236	35,9	39 437 406	22,5
	IV	49 084	10,6	332 507	19,9	62 198 692	12,1
2024	I	28 662	19,9	178 598	35,5	36 065 244	33,4

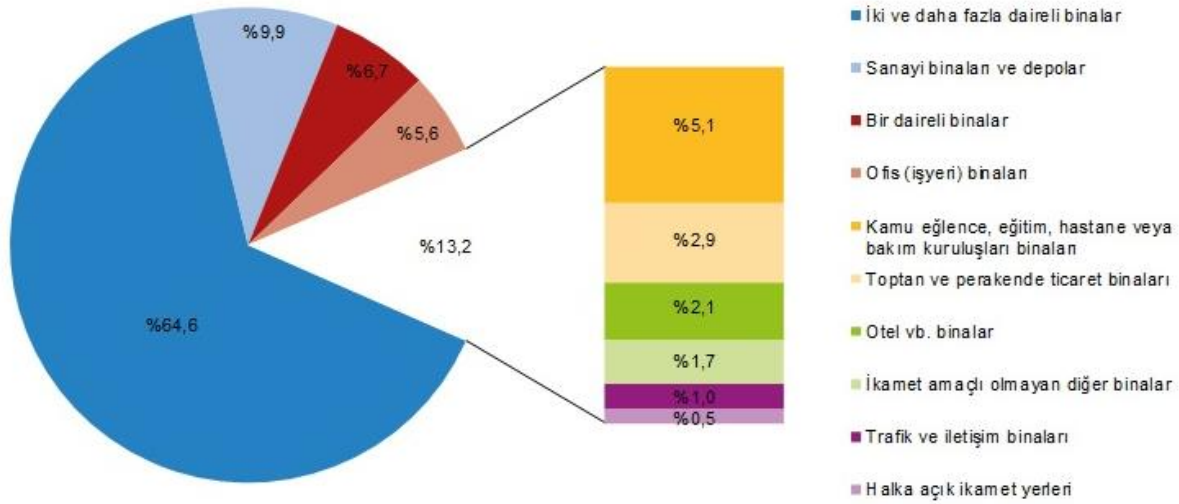
Belediyeler tarafından 2024 yılı I. çeyreğinde yapı ruhsatı verilen binaların toplam yüzölçümü 36,1 milyon m² iken; bunun 18,5 milyon m²'si konut, 10,0 milyon m²'si konut dışı ve 7,6 milyon m²'si ise ortak kullanım alanı olarak gerçekleşmiştir.

Yapı ruhsatına göre konut, konut dışı ve ortak alanların yüzölçüm payları, I. Çeyrek, 2022-2024

Belediyeler tarafından 2024 yılı I. çeyreğinde yapı ruhsatı verilen binaların kullanma amacına göre en yüksek yüzölçüm payına 23,3 milyon m² ile iki ve daha fazla daireli ikamet amaçlı binalar sahip oldu. Bunu 3,6 milyon m² ile sanayi binaları ve depolar izlemiştir.

Yapı ruhsatı verilen binaların kullanma amaçlarına göre yüzölçümü payları, I. Çeyrek 2024

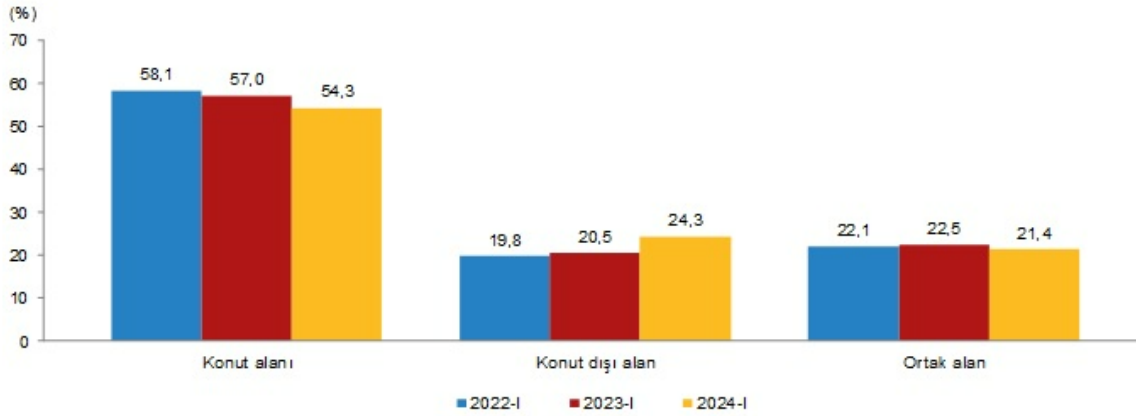
Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, 2024 yılı I. çeyreğinde belediyeler tarafından yapı kullanma izin belgesi verilen bina sayısı %41,2, daire sayısı %38,5 ve yüzölçüm %45,3 arttı.

Yapı kullanma izin belgesi istatistikleri, 2022-2024

Yıl	Çeyrek	Bina sayısı	Yıllık değişim (%)	Daire sayısı	Yıllık değişim (%)	Yüzölçüm (m ²)	Yıllık değişim (%)
2022		99 172	7,7	642 327	2,5	129 032 132	1,1
	I	22 488	7,2	155 510	-2,2	30 456 510	-7,8
	II	22 992	24,2	149 528	23,6	29 493 763	21,5
	III	22 838	4,1	137 561	-0,7	27 561 081	-2,4
	IV	30 854	0,5	199 728	-4,0	41 520 777	-1,4
2023		86 790	-12,5	534 554	-16,8	107 605 849	-16,6
	I	20 214	-10,1	126 262	-18,8	25 266 516	-17,0
	II	18 032	-21,6	107 774	-27,9	21 206 270	-28,1
	III	19 722	-13,6	117 274	-14,7	23 721 802	-13,9
	IV	28 822	-6,6	183 244	-8,3	37 411 261	-9,9
2024	I	28 549	41,2	174 859	38,5	36 715 226	45,3

Belediyeler tarafından 2024 yılı I. çeyreğinde yapı kullanma izin belgesi verilen binaların toplam yüzölçümü 36,7 milyon m² iken; bunun 19,9 milyon m²'si konut, 8,9 milyon m²'si konut dışı ve 7,9 milyon m²'si ise ortak kullanım alanı olarak gerçekleşmiştir.

Yapı kullanma izin belgesine göre konut, konut dışı ve ortak alanların yüzölçümü payları, I. Çeyrek, 2022-2024

Ofis piyasasının gelişimi konum, ticari faaliyet, yabancı yatırım çekiciliği ve rekabetçi piyasa koşulları ile doğrudan ilişkilidir. Türkiye'nin ticari potansiyeli en yüksek ili olan İstanbul, ofis yatırımlarının önemli bir kısmına ev sahipliği yapmaktadır.

İstanbul'un ticaret ve hizmet sektörlerindeki gelişimi, yerli şirketlerin ulusal ve uluslararası arenada yaşadığı büyüme, yabancı sermayeli şirketlerin İstanbul'da idari merkezler kurma eğiliminin yanı sıra gelişen teknoloji ve ulaşım altyapısı, nitelikli ofis talebini artırdı. Bu da İstanbul genelinde farklı ofis merkezlerinin ortaya çıkmasına, yeni ve nitelikli bir ofis stokunun oluşmasına neden oldu. Ancak şu anda ofis piyasasında yabancı yatırımcı girişi ve büyümesinin sınırlı olduğu görülmektedir.

Ofis yatırımlarında bölgedeki arz-talep dengesi, yatırımların başarılı olabilmesi için kilit önemdedir. Geçtiğimiz yıllarda ofis piyasasındaki stok artışı sektörü endişelendiren faktörlerin başında gelmekteyken, firmaların faaliyetlerini yeni ofis alanlarına taşıması gibi nedenlerle stokun bölgesel bazda arttığı görülmektedir. Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin istatistiklerine bakıldığında 2015 yılından itibaren artmaya başlayan ofis binası sayısının 2018 yılı itibarıyla azalmaya başladığı ve 2019 yılı itibarıyla son on yılın en düşük seviyesine indiği görülmektedir. 2020 yılı son çeyreği itibarıyla, yapı ruhsatı istatistikleri bir önceki yıl ile benzer seviyede iken yapı kullanma izin belgesi istatistiklerinde yukarı yönlü bir trend gözlenmiştir. 2021 yılı yapı ruhsatları açısından daha olumlu geçse de yapı kullanma izinleri açısından bir önceki yıla göre benzer sonuçlar elde edilmiştir. 2022 yılı ilk çeyreğinde artan inşaat maliyetleriyle beraber, alınan ruhsat sayısında yaşanan ciddi azalmanın etkileri hala devam etmektedir.

2020 yılında ortaya çıkan Covid-19 pandemisinin en çok etkilenen sektörlerden biri de ofis sektörüdür. Uzaktan çalışma modelinin yaygınlaşması, ofis alanlarına olan talebin azalmasına neden olmuş ve kira/satış fiyatları olumsuz etkilenmiştir. Aşı artışıyla birlikte ofislere dönüş hareketi olsa da eski çalışan sayısına ulaşamaması nedeniyle ofis talebindeki artış sınırlı kalmıştır.

Pandemi etkisiyle oluşan ofis binalarındaki boşluk oranları artışı, pandeminin etkisini yitirmesi ile azalmaya başlamış olsa da doluluk oranlarının eski seviyelere ulaşmadığı görülmektedir.

Pandemi ile şehir hayatında değişen ve dönüşen birçok olgudan biri olarak; uzaktan çalışma uygulamaları da ofis piyasasını doğrudan etkileyen bir durum haline gelmektedir. Zorunlu tercih durumundan ziyade giderek firmaların alışmaya başladığı bir sistem haline gelen uzaktan çalışma anlayışının, ileri dönemlerde ofis piyasası üzerindeki etkiyi daha fazla göstereceği; firmaların daha az kişi kapasitesi ile ofis ortamında daha az çalışma saati uygulamalarının, daha küçük alanlı ofis alanlarına yönelişi artırabileceği düşünülmektedir. Bunun yanında, alansal küçülmeye gidemeyen firmaların ise, yatayda daha geniş sosyal alanların sağlanabileceği bir çalışma ortamı imkanı sunabilecek ofis yapılarına yönelebileceği belirtilmektedir.

4.3. Bölge Verileri

Değerlemeye konu olan gayrimenkulün değerini oluşturan en önemi bileşenlerinden biri bulunduğu bölgenin özellikleridir. Dolayısıyla konu gayrimenkulün bulunduğu bölgenin coğrafi konumu, arazi yapısı, Sosyo-ekonomik özellikleri, gelişme yönü değerlendirme çalışmasını etkileyen faktörler olup alt başlıklarda konu gayrimenkulün bulunduğu bölge verileri ile ilgili genel bilgiler verilmiştir.

4.3.1. Kocaeli İli

Kocaeli'nin Konumu (Kaynak:www.wikipedia.org)

Kocaeli, Türkiye'nin bir ilidir. Kocaeli, Türkiye'nin toplam nüfus bakımından en kalabalık 10., Marmara Bölgesi'nin ise 3. büyük ilidir. Marmara Bölgesi'nin Çatalca-Kocaeli Bölümü'nde yer alan bir ildir. Doğu ve güneydoğusunda Sakarya, güneyinde Bursa illeri, batısında Yalova ili, İzmit Körfezi, Marmara Denizi ve İstanbul ili, kuzeyde de Karadeniz ile çevrilidir.

Kocaeli, Marmara Bölgesi'nin Çatalca-Kocaeli Bölümü'nde, 29 derece 22 dakika ile 30 derece 21 dakika doğu boylamı, 40 derece 31 dakika ile 41 derece 13 dakika kuzey enlemi arasında bulunmaktadır. Doğu ve güneydoğusunda Sakarya, güneyinde Bursa illeri, batısında Yalova ili, İzmit Körfezi, Marmara Denizi ve İstanbul ili, kuzeyde de Karadeniz ile çevrilidir.

Kocaeli il nüfusu: 2.102.907 (2023 sonu). İlin yüzölçümü 3.397 km²'dir. İlde km²'ye 619 kişi düşmektedir. (Yoğunluğun en fazla olduğu ilçe: 9.908 kişi ile Darıca'dır) İlde yıllık nüfus artış oranı %1,14 olmuştur. Nüfus artış oranı en yüksek ve en düşük ilçeler: Kartepe (% 3,98)- Derince (% 0,02)'dir. 2023 yılı sonu TÜİK verilerine göre 12 İlçe ve belediye, bu belediyelerde toplam 472 mahalle bulunmaktadır.

İlde; sanayi siteleri ve büyük organize sanayi bölgeleri sanayi sektörünün altyapısı olarak değerlendirilebilir. Kocaeli'nin GSYİH'a yaptığı katkının yüzde 69,9'u sanayi sektöründedir. İlde Kocaeli Sanayi Odası'na bağlı yaklaşık 1300 sanayi kuruluşu vardır ve bu sanayi kuruluşları genelde Gebze, İzmit ve Körfez ilçelerinde toplanmıştır. TÜPRAŞ, Hyundai Assan, Ford Otosan, Honda, Anadolu Isuzu, Pirelli, Goodyear, Pakmaya, Aygaz, Milangaz, Petrol Ofisi, Kordsa, Çelikkord, Nuh Çimento, Marshall, Polisan, ÇBS, Mannesman Boru gibi önemli markaların fabrikaları il sınırları içinde bulunmaktadır. İldeki sanayi faaliyetleri arasında kimya sanayi yüzde 28 ile birinci sıradadır. Türkiye'de tüketilen toplam elektriğin yüzde 10'u Kocaeli'de üretilmektedir. Kocaeli'de 100 aşkın yabancı sermayeli sanayi kuruluşu vardır. Bu kuruluşlar ülkeye göre sıralandığında Almanya birinci sırada yer almaktadır. İlde 7'si faal olmak üzere 12 organize sanayi bölgesi vardır. İhracat liginde İstanbul ve Bursa'nın ardından üçüncü sırada yer alan Kocaeli, 2020 yılında 184 ülkeye toplam 12,2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Birleşik Krallık şehrin en büyük ihracat pazarı olurken otomotiv endüstrisi ve makine endüstrisi gibi sektörler listenin başlarında yer aldı.

4.3.2. Kartepe İlçesi

Kartepe İlçesinin Konumu (Kaynak:www.wikipedia.org)

Kartepe, Kocaeli'nin güneydoğusunda yer almakta olup batısında Başiskele ilçesi ve kuzeyinde İzmit ilçesi yer almakta olup doğusunda Sapanca Gölü bulunmaktadır. Daha önceden ilçe olan İzmit'e bağlıydı. Kartepe ilçesi Sarımeşe, Köseköy, Uzunçiftlik, Balaban, Uzuntarla, Eşme, Acısu, Maşukiye, Derbent, Arslanbey ve Suadiye beldelerinin birleşimiyle olmuştur. İlçenin nüfusu 142.175'dir. Yüzölçümü 301 km² olup, km² ye yaklaşık 472 kişi düşmektedir.

Arazi yapısı jeolojik yönden alüvyonlu malzemelerle kaplı olup, yerleşim alanının kuzeyinde Kuzey Anadolu Dağları uzantıları, güneyinde Samanlı Dağları mevcut olup, içinden Kilez deresi geçmektedir. Köseköy sınırları içinden Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlayan devlet demir yolları, D-100 Devlet Karayolu ile TEM (Otobanı) geçmektedir. Köseköy içinde yer alan Devlet Demiryolları'nın Köseköy İstasyonu Türkiye'de İstanbul – Haydarpaşa İstasyonundan sonra yükleme boşaltma işlerinin yoğunluğu ve arazinin genişliği yönünden ikinci büyük Devlet Demiryolları İstasyonu'dur. Kartepe çevresindeki sanayi bölgeleri şehrin en büyük gelirini oluşturmaktadır. Köseköy sınırları içinde Türkiye'nin öncü sanayi kuruluşları mevcut olup, bazı sanayi kuruluşları son senelerde ekonomik nedenle kapatılsa da yeni açılan tesislerle önemini korumaktadır. Yaklaşık 272 dükkanın bulunduğu Köseköy Küçük Sanayi Sitesi dışında Pak-Holding, Türk Pireli, Deva Holding, Çelikkord, Türk Sondel Enerji, Lifli Rulo, Nuh Beton, Detaş, Citroen gibi büyük sanayi kuruluşları üretim yapmakta, Madeni Yağ, Baktac Branda, Efe Mobilya, Özteks firmaları da faaliyette bulunmaktadır. İlçenin doğu kesiminde sanayi yer almakla birlikte, bölge verimli tarım topraklarına sahiptir. Halen belirli kesimlerde tarım ve hayvancılık yapılmaktadır.

Bir diğer önemli sektör ise dağ turizmidir. İlçede Kartepe Kayak Merkezi bulunur ve Kartepe Dağı vardır. Bu dağ, Marmara'nın en büyük 3. dağıdır. Sarımeşe ilçesinde Hergeleci İbrahim Yağlı güreşleri düzenlenmektedir. Uzuntarla ilçesinde bulunan Suaypark'da su sporları yapılmaktadır. Avrupa'nın en büyük doğal yaşam parkı olduğu ve ayda yaklaşık olarak 1 milyon ziyaretçi ağırladığı belirtilen Ormanya da Kartepe sınırları içerisinde yer almaktadır. Cengiz Topel Havalimanı'nın Kartepe Belediyesi sınırlarında olması şehir dışından gelenler için kolaylık sağlamaktadır.

5. DEĞERLEME TEKNİKLERİ

Kullanılan Değerleme Tekniklerini Açıklayıcı Bilgiler

Değerleme, bir varlığın Pazar Değeri veya Pazar Değeri dışındaki esaslara göre yapılır. Pazar, fiyat, maliyet ve değer kavramları, tüm değerlemelerin temelinde yer almaktadır. Değerleme açısından eşdeğer bir öneme sahip olan bir diğer unsursa, değerlendirme sonuçlarına nasıl ulaşıldığının anlaşılabilir şekilde ifade edilmesidir.

5.1. Fiyat, Maliyet ve Değer

- Fiyat, bir mal için istenen, teklif edilen veya ödenen meblağdır. Ödenen fiyat, arz ile talebin kesiştiği noktayı temsil eder. Değer ise satın alınmak üzere pazara sunulan bir mal veya hizmet için alıcı ve satıcının anlaşabilecekleri olası fiyat anlamına gelmektedir.
- Üretimle ilişkili bir kavram olan Maliyet, el değiştirme işleminden farklı olarak, bir emtia, mal veya hizmeti yaratmak veya üretmek için gerekli olan tutar şeklinde tanımlanır.
- Değer kavramı, satın alınmak üzere sunulan bir mal veya hizmetin alıcıları ve satıcıları tarafından sonuçlandırılması muhtemel fiyat anlamına gelmektedir. Değer, mal veya hizmet için alıcılar veya satıcıların üzerinde uzlaşmaya varacakları varsayımsal veya hayali fiyatı temsil etmektedir. Bu nedenle, değer bir gerçeklik değil, belirli bir zaman zarfında satın alınmak üzere sunulan bir mal veya hizmet için ödenmesi olası bir fiyatın takdiridir. En temel seviyede, değer, herhangi bir ürün, hizmet veya mal ile ilişkili dört etkenin birbirleriyle olan ilişkisine göre oluşturulur ve sürdürülür. Bu faktörler, fayda, kıtlık, istek ve satın alma gücüdür.

Pazar katılımcıları tarafından, yani alıcılar ve satıcılar tarafından alınıp satılabilir olmasının yanı sıra bir mal veya hizmetin değeri, alternatif ekonomik faydasından veya kendisiyle ilişkili fonksiyonlardan da kaynaklanabilir veya bu değer normal veya tipik olmayan pazar koşullarını yansıtabilir. Bir şirket veya işletmenin kurulu olduğu bir mülkün sahipleri, bu mülkün yatırımcıları, sigortacıları, kıymet takdiri yapanlar veya derecelendirme görevlileri, tasfiye memurları veya kayyumları ve normalin üstünde istekli veya özel alıcıları, rasyonel açıdan eşit ve geçerli sebeplerle aynı mülke farklı değerler atfedebilirler.

Bir mal veya hizmete verilebilecek alternatif değerlerin bakış açısını yansıtan özel değer tanımları geliştirilmiştir. Bu nedenle değer terimi, her zaman uygulanabilir belirli bir anlamla birlikte kullanılmalıdır.

Mülkün sahipleri, yatırımcıları, sigortacıları, kıymet takdiri yapanlar, derecelendirme görevlileri, tasfiye memurları veya kayyumları ya da normalin üstünde istekli veya özel alıcıları, rasyonel açıdan eşit ve geçerli sebeplerle aynı mülke farklı değerler atfedebilirler.

5.2. Pazar ve Pazar Dışı Esaslı Değer

Pazar Değeri, mülkün uygun bir pazarlamanın ardından birbirinden bağımsız istekli bir alıcıyla istekli bir satıcı arasında herhangi bir zorlama olmaksızın ve tarafların herhangi bir ilişkiden etkilenmeyeceği şartlar altında, bilgili, basiretli ve iyi niyetli bir şekilde hareket ettikleri bir anlaşma çerçevesinde değerlendirme tarihinde el değiştirmesi gereken tahmini tutardır.

Uluslararası Değerleme Standartları Tebliğinin 5.2. maddesinde *Pazar değeri* aşağıdaki şekilde tanımlanır:

“Bir mülk, istekli alıcı ve istekli satıcı arasında, tarafların herhangi bir ilişkiden etkilenmeyeceği şartlar altında, hiçbir zorlama olmadan, basiretli ve konu hakkında yeterli bilgi sahibi kişiler olarak, uygun bir pazarlama sonrasında değerlendirme tarihinde gerçekleştirecekleri alım satım işleminde el değiştirmesi gerektiği takdir edilen tutardır.”

- Bir gayrimenkulün Pazar Değeri, onun yalın fiziksel durumundan çok piyasa tarafından kabul edilen yararlılığını temsil eder. Belirli bir işletme veya şahısa ait varlıkların faydası, piyasa veya belirli bir endüstri tarafından kabul edilenlerden farklılık gösterir.
- Pazar Değeri, mülkün satış veya satın alma maliyetleri veya herhangi bir verginin mahsubu göz önüne alınmaksızın tahmin edilen değeridir.
- Profesyonel bir şekilde elde edilen Pazar Değeri tahmini, belirli bir mülkün belirli bir tarihte tanımlı mülkiyet haklarının objektif bir şekilde takdir edilmesi anlamına gelir. Bu tanımın içinde var olan husus, bir kişinin önceden tasarlanmış görüşü veya kazanılmış haklarından çok, çok sayıda katılımcının faaliyet ve motivasyonundan oluşan bir genel pazar kavramıdır.
- Mülkün pazar değeri esaslı değerlemeleri, işlemlerin gerçekleştiği pazarın, pazar dışı etkenlerce sınırlandırılmadığını varsayar.
- Pazar dışı esaslara göre değerlemelerde, değerlemeye uygulanan değer tanımı yer almalıdır; örneğin, kullanım değeri, işletme değeri, yatırım değeri, sigortalanabilir değer, hurda değer, tasfiye değeri veya özel değer. Değerleme raporu, bu tanımlanan değer, Pazar Değeri gibi yorumlanmamasını sağlamalıdır.
- Pazar dışı esaslara göre değerlemelerde, makul ölçülerde bir değer tahmininde bulunmak için uygun prosedürler kullanılmalı ve yeterli miktarda veri analiz edilmelidir.
- Pazar esaslı değerlemeler için bir gereklilik olan işlem ile ilgili verilerin veya diğer verilerin mevcut veya yeterli olmaması nedeniyle gelişmekte olan pazarlardaki Değerleme Uzmanları, vardıkları değer tahminlerinin gerçekte pazar dışı esaslara dayalı değerlemeler olduğuna dair yeterli derecede açıklayıcı bilgi sunmaksızın bazen Pazar Değeri dışı değer tahminlerinde bulunmaktadır. UDES 2 Standardı çerçevesinde pazar değeri dışı değerlemelerin, söz konusu olduğu durumlarda, pazar dışı değer esaslı değerlemeler olarak açık bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir.
- Pazar Değeri ve muhasebe standartlarında sıklıkla anılan Makul Değer terimi birbirlerini tam karşılamadığı durumlarda dahi genelde bağdaşırlar. Bir muhasebe kavramı olan Makul Değer, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ve diğer muhasebe standartlarında bilgili ve istekli taraflar arasında, herhangi bir ilişkiden etkilenilmeyecek şartlar altında bir varlığın el değiştirebileceği fiyat veya yükümlülüklerin yerine getirilmesinde esas teşkil edecek olan meblağ anlamında kullanılır. Makul değer genelde finansal tablolarda, hem pazar hem de pazar değeri dışı değerlerin rapor edilmesinde kullanılır. Bir varlığın Pazar Değerinin belirlenebildiği durumlarda, bu değer Makul Değere eşit olacaktır.

Pazar Değeri, mülkün niteliğini ve bu mülkün piyasada işlem görebileceği koşulları yansıtan değerlendirme yaklaşımları ve prosedürlerinin uygulanmasıyla tahmin edilir. Pazar Değerini tahmin etmek amacıyla en sık uygulanan yaklaşımlar arasında emsal karşılaştırma yaklaşımı, indirgenmiş nakit analizini de içeren gelir indirgeme yaklaşımı ve maliyet yaklaşımı yer almaktadır.

5.2.1. Pazar yaklaşımı

Pazar Yaklaşımı; Benzer veya ikame niteliğindeki mülklerin satışını ve ilişkili pazar verilerini göz önüne alan ve karşılaştırmaya dâhil olan süreçler yoluyla bir değer tahminine imkan veren karşılaştırmalı değerlendirme yaklaşımıdır. Genelde değerlendirme çalışmasına tabi olan mülk, açık pazarda daha önce işlem görmüş olan benzer nitelikteki mülklerin satış ile karşılaştırılır. Teklifler ve kotasyonlar da ayrıca göz önünde bulundurulabilir.

Pazar yaklaşımı yöntemi; Değerlemenin konusunu oluşturan kişisel mülkü veya mülkiyet hakkını, bir veya daha fazla sayıda yöntemi kullanarak benzer niteliklerdeki varlıklarla veya benzer varlıklardaki mülkiyet haklarıyla karşılaştırarak değer tespitinde bulunulan bir yöntemdir.

Pazar yaklaşımı, değerlendirme konusu mülkü, açık pazarlarda satılmış olan benzer nitelikteki mülklerle ve/veya mülkiyet hakları ile karşılaştırmaktadır. Bu yaklaşımda, benzer nitelikteki mülklerle yapılan karşılaştırmaların makul bir esas olmalıdır. Bu benzer nitelikteki mal varlıklarının değerlendirme konusu mülkler ile aynı pazarda alım satımı yapılmalıdır veya aynı ekonomik değişkenlere bağlı olan bir pazarda olmalıdır. Bu karşılaştırma anlamlı bir şekilde gerçekleştirilmeli ve yanıltıcı olmamalıdır.

5.2.2. Gelir yaklaşımı

Gelir Yaklaşımı; değerlemesi yapılan mülkle ilgili gelir ve gider verilerini göz önüne alan ve değeri bir indirgeme süreci çerçevesinde tahmin eden karşılaştırmalı bir değerlendirme yöntemidir.

İndirgeme, gelir (genelde net gelir) ve bir gelir tutarını bir değer tahminine dönüştürerek tanımlanan bir değer tipi ile ilgilidir. Bu süreç doğrudan ilişkileri (genel indirgeme oranı veya tüm risklerin getirilerinin tek bir yılın gelirine uygulandığı), belirli bir dönem boyunca bir dizi gelire veya her ikisine de uygulanan getiri veya iskonto oranlarını (yatırım getirisi ölçümlerini yansıtır) dikkate alır.

Gelir yaklaşımında, gayrimenkulün Pazar Değeri, gelir yaratma kapasitesiyle ölçülür. Gelir indirgeme yaklaşımı, değer gelecekte elde edilmesi beklenen faydalara göre belirlendiği beklentiler ilkesine dayanır. Gelir indirgeme yaklaşımı piyasanın tespit ettiği nakit akışlarını ve piyasadan elde edilen geri dönüş oranlarını esas almalıdır.

Gelir indirgemesinde, söz konusu mülkten elde edilecek net (işletme) gelirini belirlemek için, mukayeseli gelir ve harcama verileri kullanılır. İndirgeme, tek bir yılın gelirine tek bir oran (genel indirgeme oranı veya tüm risklere ilişkin getiri oranı) uygulanarak veya bir getiri veya iskonto oranının (yatırım getirisi ölçümlerini yansıtan) belirli bir zaman dilimi içerisindeki bir dizi gelirlere uygulanmasıyla yapılır.

Gelir yaklaşımında, beklenen büyüme ve zamanlama, ilişkili riskler ve paranın zaman değeri göz önüne alınarak takdir edilen gelir veya faydaların bugünkü değerini hesaplar. Gelir, temsili gelir seviyesinin doğrudan aktifleştirilmesi veya indirgenmiş nakit akımları analizi veya gelecekteki bir zaman dizisi için takdir edilen nakit girdilerine iskonto oranı uygulanarak bugünkü değerine çevrildiği temettü iskonto yöntemi uygulanarak değer göstergesi haline çevrilir.

Gelir yaklaşımı, hem Pazar Değeri belirleme görevlerinde ve hem de diğer değerlendirme tiplerinde uygulanabilir. Ancak Pazar Değeri uygulamaları için ilgili pazar bilgilerini geliştirmek ve analiz etmek gereklidir. Bu husus, özellikle belli bir mülk sahibine ilişkin taraflı bilgilerin geliştirilmesinden veya belli bir analist veya yatırımcının görüş veya bakış açısından tamamıyla ayrılmaktadır.

Gelir indirgeme yaklaşımı, diğer değerlendirme yaklaşımlarına uygulanan aynı ilkeleri esas almaktadır. Özellikle gelecekte oluşacak kazanç beklentilerinin yarattığı değer (gelir akışları) olarak algılanmaktadır. Gelir indirgeme, gelecekteki tahmini gelirlerin şu anki değerini göz önünde bulunduran işlemleri içerir.

Diğer yaklaşımlarda da olduğu gibi, gelir indirgeme yaklaşımı da sadece ilgili karşılaştırılabilir veriler mevcut olduğunda kullanılabilir. Bu tür veriler mevcut olmadığında ise bu yöntem, doğrudan pazar karşılaştırması yapmak için değil de genel analiz amacıyla kullanılabilir. Gelir yaklaşımı özellikle sağladıkları kazanç olanakları ve özellikleri esas alındığında alınıp satılabilen mülkler için ve bu analize dâhil edilen muhtelif unsurları destekleyecek pazar kanıtlarının olduğu durumlarda önemlidir. Yine de bu yöntemde kullanılan prosedürlerin matematiksel kesinliği, sonuçların kesin doğruluğunun bir göstergesi olarak algılanmamalıdır.

Pazar araştırması, gelir yaklaşımı için birkaç açıdan önemlidir. İşlenecek verilerin sağlanmasına ek olarak pazar araştırmaları ayrıca karşılaştırma yapmak ve analiz sonuçlarının uygulanabilirliğini belirlemek için gerekli nitel bilgileri de sunar. Bu nedenle bu yöntem tam olarak kantitatif veya matematiksel bir yöntem olmayıp kalitatif değerlemeleri de gerektirmektedir.

5.2.3. Maliyet yaklaşımı

Maliyet yaklaşımında, mülkün satın alınması yerine, mülkün aynısının veya aynı yararı sağlayacak başka bir mülkün inşa edebileceği olasılığı dikkate alınır. Uygulamada, tahmin edilen değer, yenisinin maliyetinin değerlemesi yapılan mülk için ödenebilecek olası fiyatı aşırı ölçüde aştığı durumlarda eski ve daha az fonksiyonel mülkler için *amortismanı* da içerir.

Maliyet yaklaşımında mülkiyetin değeri, arazinin satın alınması ve eşit faydaya sahip yeni bir gayrimenkul inşa edilmesi veya eski bir gayrimenkulün gecikmeden kaynaklanan aşırı bir maliyete katlanmaksızın aynı kullanıma uyarlanması sonucunda ortaya çıkacak maliyetin takdir edilmesi suretiyle belirlenir. Girişimci payı veya müteahhidin kar/zararı arazi ve inşaat maliyetine eklenir. Bu yaklaşımda daha eski gayrimenkuller için, fiziki bozulmaya uğrayan ve işlevsel yönden eskiyen kalemlere ilişkin amortisman tahminleri geliştirilir.

Gayrimenkul yeni iken Maliyet ve Pazar değeri birbiriyle çok yakından ilgilidir. Maliyet yaklaşımı sıklıkla yeni ve yakın zamanda yapılmış binalar ile önerilen inşaatlara, ilavelere ve yenilemelere uygulanır. Bununla beraber maliyet takdirleri, piyasadaki alıcıların bu gibi mülkler için ödeyecekleri bedelin üst limitini belirleme eğilimindedir. Maliyet yaklaşımı aynı zamanda nadiren satılan özel kullanım veya özel amaçlı mülklerin değerlemesinde de fayda sağlar.

Sonuç olarak;

- Hepsi olmasa da birçok ülkede Değerleme Süreci için üç değerleme yaklaşımı kabul edilmektedir; emsal karşılaştırma yaklaşımı, gelir indirgeme ve maliyet yaklaşımı. Bazı ülkelerin yasaları ise bu üç yaklaşımdan birinin veya daha fazlasının uygulanmasını engellemekte veya sınırlandırmaktadır. Bu tür sınırlamalar olmadığı veya belirli bir yöntemin hariç tutulması için zorlayıcı başka sebepler bulunmadığı müddetçe Değerleme Uzmanı her bir yaklaşımı göz önünde bulundurmalıdır.
- Yeterli verilere sahip bir pazarda maliyet yaklaşımı daha az uygulanabilir bir yaklaşım olsa da karşılaştırılabilir verilerin eksikliğinin söz konusu olduğu durumlarda maliyet yaklaşımı daha baskındır.
- Basitçe belirtmek gerekirse bir mülkün belli bir pazarda oluşan fiyatı, bu mülkle pazar payı için rekabet halinde olan diğer mülkler için genelde ödenen fiyatlarla, parayı bir başka yere yatırmanın sağlayacağı finansal alternatifler ve değerlendirme konusu mülke benzer bir kullanım için yeni bir mülk inşa etme veya eski bir mülkü uyarlamanın (adapte etmenin) maliyetiyle sınırlıdır.
- Tüm Pazar Değeri ölçüm yöntemleri, teknikleri ve prosedürleri, piyasadan elde edilen kriterler esas alınıp, doğru bir şekilde uygulanması ile ortak bir *Pazar Değeri* tanımını oluştururlar.
- Emsal karşılaştırmaları veya diğer pazar karşılaştırmaları, pazardaki gözlemlerden kaynaklanmalıdır.
- İndirgenmiş nakit analizini de içeren gelir indirgeme yaklaşımı piyasanın tespit ettiği nakit akışlarını ve piyasadan elde edilen geri dönüş oranlarını esas almalıdır.
- İnşaat maliyetleri ve amortisman, maliyetler ve birikmiş amortismanın piyasa esaslı tahminleri üzerinden yapılan bir analiz ile tespit edilmelidir.
- Mülkün, normalde piyasada hangi şekilde işlem göreceği, Pazar Değerinin tahmini için hangi yaklaşım veya prosedürlerin kullanılabileceğini belirler. Piyasa bilgilerine dayandığında bu yaklaşımların her biri, karşılaştırmalı bir yaklaşımdır. Her bir değerlendirme durumunda, bir veya daha fazla sayıda yöntem genellikle piyasadaki faaliyetleri en iyi temsil eden yöntemdir. Değerleme Uzmanı, Pazar Değerinin tespiti için tüm yöntemleri dikkate alarak hangi yöntem yâda yöntemlerin uygun olduğunu tespit edecektir.

6. GAYRİMENKULE İLİŞKİN VERİLERİN ANALİZİ

6.1. Gayrimenkulün Değerini Etkileyen Faktörler (SWOT Analizi)

GÜÇLÜ YANLAR

- Konum
- Ulaşım kolaylığı
- Ana caddeye cephe olması

- Tamamlanmış altyapı

ZAYIF YANLAR

- Genel ekonomik durgunluk
- Yapılaşmanın düşük ve dağınık olması
- Gayrimenkule olan genel talebin azalmış olması
- Belirli alıcı kitlesine hitap etmesi

FIRSATLAR

- Gayrimenkul piyasasının uluslararası standartlara cevap verecek düzeyde olması
- Kentsel dönüşüm, ulaşım ve alt yapı çalışmalarının ülke cazibesini artırıyor olması
- Türkiye'nin tarihi dokusu, doğal güzelliği ve özellikle turistik bölgelerdeki uluslararası standartlara uygun otelcilik anlayışının sağlamış olduğu turizm avantajı
- Nüfus yapısının genç olmasının getirdiği doğal talebin devam etmesi
- Yabancı yatırımcıların gayrimenkule olan ilgisinin artmış olması

TEHDİTLER

- FED'in parasal genişleme politikasını yavaşlatarak gerekli seviyede faiz indimi sürecine girmemesinin, Türkiye piyasası üzerinde baskı yaratması
- Jeopolitik riskler nedeniyle ticari yatırımların yavaşlaması
- Döviz kurundaki artış
- Covid salgının etkilerinin azalsa da devam ediyor olması
- Artan inşaat maliyetleri
- Yüksek enflasyon oranları

6.2. Mevcut Ekonomik Koşulların, Gayrimenkul Piyasasının Analizi, Mevcut Trendler Ve Dayanak Veriler İle Bunların Gayrimenkulün Değerine Etkileri

Değerleme raporunun; "Ekonomik Veriler" Başlığı altında sunulan Uluslararası Gelişmeler, Yurt İçi Temel Makro Ekonomik Gelişmeler, İnşaat ve Gayrimenkul Sektörü verileri bir bütün halinde incelendiğinde, Türkiye Gayrimenkul Piyasası'nda Merkez bankasının yeni para ve faiz politikası ile birlikte genel bir durağanlık yaşanmaya başlamıştır. TÜİK istatistiklerine göre de 2023 yılında bir önceki döneme oranla konut ve ipotekli konut satışlarında gözle görülür bir düşüş yaşanmıştır.

Bu veriler ve analizler doğrultusunda ışığında rapor konusu taşınmazın konumlu olduğu bölgenin analizi de yapılmış ve istenen ve gerçekleşen satış/kiralama bedellerinin kendi içerisinde tutarlı oldukları gözlenmiştir. Gayrimenkul piyasasında yaşanan durağan dönemin, satış ve kiralama fiyatlarına olan olumsuz etkisi yeni yeni yansımaya başlamıştır. Bölge genelinde gayrimenkul fiyatlarında enflasyonla paralel bir artış gördüğü gözlenmiştir. Bölgedeki taşınmazlar lokasyon ve nitelikleri bakımından birbirlerine göre daha az artış ve ya da azalış sergileyebilmektedirler. Bu durum taşınmazın sahip oldukları şerefiye kriterlerine göre emsal analizi kısmında değerlendirilmiştir. Değerlemede ayrıca "Gayrimenkulün Değerini Etkileyen Faktörler (SWOT Analizi)" bölümünde sıraladığımız özellikler de dikkate alınarak taşınmazın pazar değeri takdir olunmuştur.

6.3. En Etkin ve Verimli Kullanım Analizi

"Bir mülkün fiziki olarak mümkün, finansal olarak gerçekleştirilebilir olan, yasalarca izin verilen ve değerlemesi yapılan mülkü en yüksek değerine ulaştıran en olası kullanımıdır". (UDS Madde 6.3)

"Yasalarca izin verilmeyen ve fiziki açıdan mümkün olmayan kullanım yüksek verimliliğe sahip en iyi kullanım olarak kabul edilemez. Hem yasal olarak izin verilen hem de fiziki olarak mümkün olan bir kullanım, o kullanımın mantığı olarak niçin mümkün olduğunun değerlendirilmesi uzmanı tarafından açıklanmasını gerektirebilir. Analizler, bir veya birkaç kullanımın olası olduğu belirlendiğinde, finansal fizibilite bakımından test edilirler. Diğer testlerle birlikte en yüksek değerle sonuçlanan kullanım en verimli ve en iyi kullanımdır. (UDS Madde 6.4)

En verimli ve en iyi kullanım kavramı Pazar Değeri takdirlerinin temel ve ayrılmaz bir parçasıdır. En etkin ve verimli kullanımlar dört dolaylı kriteri yerine getirmelidir. Bu kriterler önem sırasına göre şu şekildedir.

- Fiziksel olarak mümkün olma,
- Yasal olarak izin verilebilir olma,
- Finansal olarak yapılabilir olma,
- Azami düzeyde verimli olma,

Değerleme konusu taşınmazın en etkin ve verimli kullanımının "Ofis" olduğu düşünülmektedir.

6.4. Değerlemede Kullanılan Yöntemler ve Nedenleri

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 01.02.2017 tarih Seri III-62.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ" doğrultusunda Sermaye Piyasası Kurulu Karar Organı'nın 22.06.2017 tarih ve 25/856 sayılı kararı ile Uluslararası Değerleme Standartları 2017 UDS 105 Değerleme Yaklaşımları ve Yöntemleri 10.4. maddesinde; "Değerleme çalışmasında yer alan bilgiler ve şartlar dikkate alındığında, özellikle tek bir yöntemin doğruluğuna ve güvenilirliğine yüksek seviyede itimat duyulduğu hallerde, değerlemeyi gerçekleştirenlerin bir varlığın değerlemesi için birden fazla değerlendirme yöntemi kullanması gerekmez. Ancak, değerlemeyi gerçekleştirenin çeşitli yaklaşım ve yöntemleri kullanmayı da göz önünde bulundurması gerekli görülmekte olup, özellikle tek bir yöntem ile güvenilir bir karar verilebilmesi için yeterli bulguya dayalı veya gözlemlenebilen girdinin mevcut olmadığı hallerde, bir değerin belirlenebilmesi amacıyla birden fazla değerlendirme yaklaşımı veya yöntemi gerekli görülüp kullanılabilir. Birden fazla değerlendirme yaklaşımı veya yönteminin, hatta tek bir yaklaşım dahilinde birden fazla yöntemin kullanıldığı hallerde, söz konusu farklı yaklaşım veya yöntemlere dayalı değer takdirinin makul olması ve birbirinden farklı değerlerin, ortalama alınmaksızın, analiz edilmek ve gerekçeleri belirtmek suretiyle tek bir sonuca ulaştırılma sürecinin değerlemeyi gerçekleştiren tarafından raporda açıklanması gerekli görülmektedir." ifadesi bulunmaktadır.

Yapılan kapsamlı incelemede değerlendirme konusu gayrimenkulün geçerli imar durumu, bölgesel konumu, alt yapı olanakları, merkeze olan yakınlık ve uzaklığı ve mevcut kullanımı dikkate alınarak değer takdiri yapılmıştır. Taşınmazın Arsa vasıflı olması, hali hazırda kullanılmaması ve üzerinde herhangi bir yapının olmaması sebebi ile maliyet yöntemi kullanılamamıştır. Ayrıca taşınmazın üzerinde herhangi bir ekim yapılmaması da dikkate alınarak gelir yöntemi kullanılamamıştır. Taşınmazın bulunduğu bölge içerisinde halihazırda yeteri kadar satılık/satılmış gayrimenkullerin bulunması dikkate alınarak Emsal Karşılaştırma Yöntemi kullanılması uygun olacağı kanaatine varılmış, Bu değerlendirme çalışmasında gayrimenkulün değer takdirinde çevrede yeterli sayıda emsal bulunması sebebi ile Emsal Karşılaştırma kullanılmıştır. Emsal karşılaştırma yönteminin uygulanmasında, değerlemeye konu taşınmazın konumlandığı bölgede yer alan benzer niteliklere sahip satılık Arsalar araştırılmıştır. Taşınmazın konumu, alanları, konumları itibarı ile ulaşım imkânları, ana yola olan cepheleri, araç trafiği açısından yoğun konumda olup olmadıkları,

kullanım alanı gibi değerine etken olabilecek olumlu/olumsuz tüm özellikleri dikkate alınarak piyasa araştırması yapılmıştır.

6.3.1. Pazar Yaklaşımı

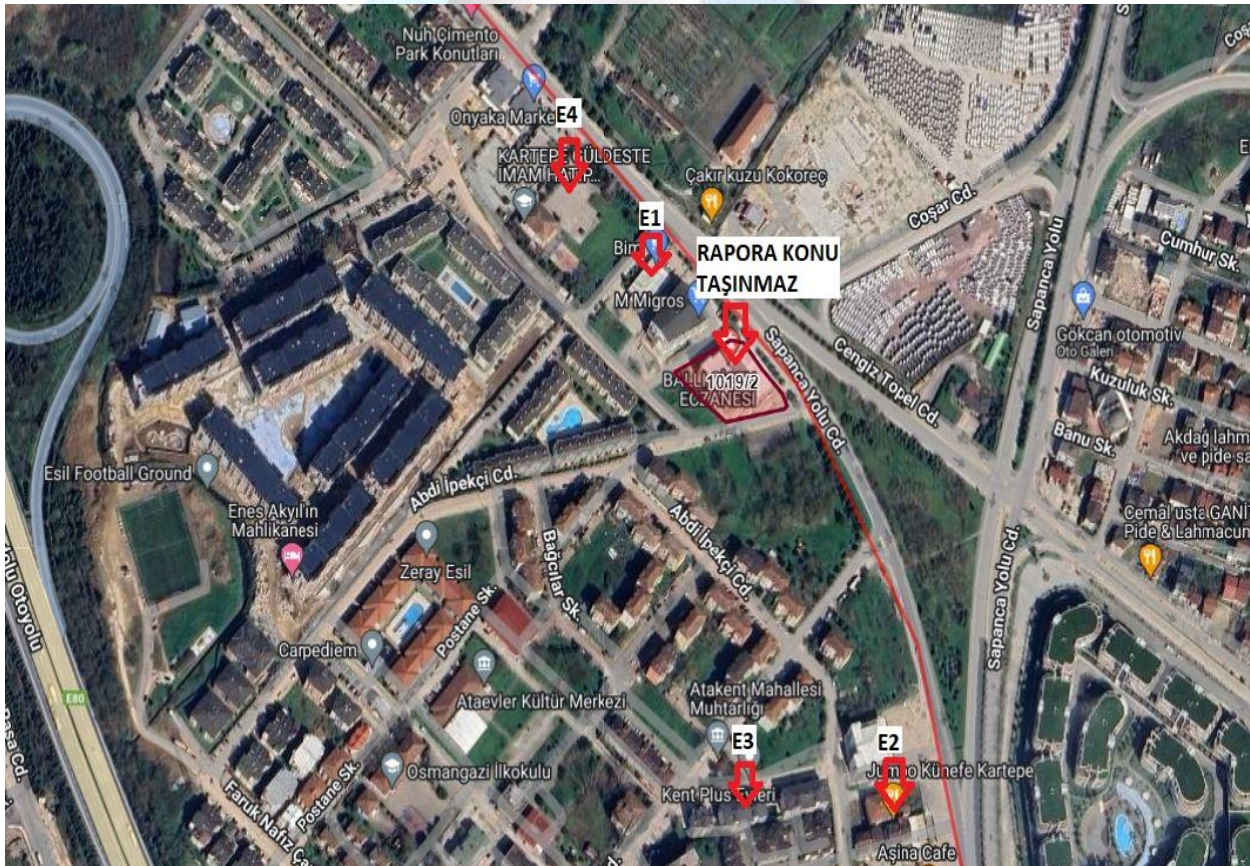
Uluslararası Değerleme Standartları UDS 105 Değerleme Yaklaşımı ve Yöntemleri Madde 20.1'e Pazar Yaklaşımı "Pazar yaklaşımı varlığın, fiyat bilgisi elde edilebilir olan aynı veya karşılaştırılabilir (benzer) varlıklarla karşılaştırılması suretiyle gösterge niteliğindeki değer belirlendiği yaklaşımı ifade eder." şeklindedir. Bu yöntemde, yakın dönemde pazara çıkarılmış ve satılık/satılmış benzer gayrimenkuller dikkate alınarak, pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapıldıktan sonra konu taşınmaz için m² birim pazar değeri belirlenmiştir.

Bulunan emsaller; konum, imar durumu, fiziksel özellikler ve büyüklük gibi kriterler dahilinde karşılaştırılmış, emlak pazarının güncel değerlendirmesi için emlak pazarlama firmaları ile görüşülmüş; ayrıca ofisimizdeki mevcut data ve bilgilerden faydalanılmıştır.

Uluslararası Değerleme Standartları UDS 105 Değerleme Yaklaşımı ve Yöntemleri Madde 20.2 Maddesi'nin B ve C bentlerine göre; "değerleme konusu varlığın veya buna önemli ölçüde benzerlik taşıyan varlıkların aktif olarak işlem görmesi ve/veya önemli ölçüde benzer varlıklar ile ilgili sık yapılan ve/veya güncel gözlemlenebilir işlemlerin söz konusu olması" pazar yaklaşımı yönteminin uygulanmasını sağlamaktadır.

Bölge genelinde yapılan incelemelerde rapor konusu taşınmazlara emsal olabilecek satılık parsel emsallerinin yeterli olması ve bölgedeki fiyatların kendi içerisinde istikrarlı hareket etmesi sebebiyle pazar yaklaşımı yöntemi kullanılmıştır.

EMSAL BİLGİLERİ - EMSAL KAYNAĞI – EMSALLERİN KONU GAYRİMENKULE OLAN YAKINLIĞINI GÖSTEREN KROKİLER:

NO	ALAN, m ²	İSTENİLEN FİYAT, TL	BİRİM FİYAT, TL/m ²	ÖZELLİKLER	İLETİŞİM
Emsal 1	50,00	2.250.000	45.000	Değerleme konusu taşınmaz ile aynı bölgede benzer özelliklerdeki binanın 1.normal katında konumlu, 1+0 yerleşimli, 60m ² olduğu beyan edilen ancak 50m ² kullanım alanlı olduğu düşünülen işyeri 2.250.000,-TL bedelle satılık olduğu bilgisi alınmıştır.	Kartepe Hakan Gayrimenkul 0 (535) 627 05 10
Emsal 2	35,00	1.550.000	44.285	Değerleme konusu taşınmaz ile aynı bölgede benzer özelliklerdeki binanın 1.normal katında konumlu, 1+0 yerleşimli, 40m ² olduğu beyan edilen ancak 35m ² kullanım alanlı olduğu düşünülen işyeri 1.550.000,-TL bedelle satılık olduğu bilgisi alınmıştır.	Remax Kaptan 0 (538) 609 02 76
Emsal 3	40,00	1.675.000	41.875	Değerleme konusu taşınmaz ile aynı bölgede benzer özelliklerdeki binanın 2.normal katında konumlu, 1+0 yerleşimli, 45m ² olduğu beyan edilen ancak 40m ² kullanım alanlı olduğu düşünülen işyeri 1.675.000,-TL bedelle satılık olduğu bilgisi alınmıştır.	Remax Çarşı 0 (538) 441 81 33
Emsal 4	45,00	1.975.000	43.888	Değerleme konusu taşınmaz ile aynı bölgede benzer özelliklerdeki binanın 2. katında konumlu, 1+0 yerleşimli, 55 m ² olduğu beyan edilen ancak 45 m ² kullanım alanlı olduğu düşünülen işyeri 1.975.000,-TL bedelle satılık olduğu bilgisi alınmıştır.	Demirada Gayrimenkul 0 (531) 273 71 41

EMSALLERİN SEÇİMİ:

Rapor konusu taşınmazın pazar değerinin tespiti için yakın bölgedeki benzer nitelikte olan parseller araştırılmıştır. Emlak pazarlama firmaları ile yapılan görüşmelerde ve incelemelerde yakın tarihte satışı gerçekleşmiş verilere ulaşılamamış olup halihazırda piyasada satılık olarak pazarlanan taşınmazların bilgileri alınmıştır. Alınan bilgiler şirket arşivimizde bulunan diğer bilgiler ile karşılaştırılmış olup emlak pazarlama firmalarından alınan emsal bilgilerinin tutarlı oldukları görülmüştür. Emsal araştırması yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınmıştır.

- Bu raporda taşınmazla aynı pazar koşullarına sahip emsaller tercih edilmiştir.
- Bu raporda taşınmazla aynı veya çok yakın konumda yer alan emsaller tercih edilmiş olup emsal bilgileri bölümünde detaylı konum bilgileri sunulmuştur. Varsa farklı konumda / lokasyonda yer alan emsallerin şerefiye farklılıkları ise belirtilerek değerlemede dikkate alınmışlardır.
- Bu raporda emsal taşınmazların fiziksel özellikleri (arsalar için; büyüklük, topografik, imar hakları ve geometrik özellikleri vb., bağımsız bölümler için; ünite tipi, kullanım alanı büyüklüğü, yapı yaşı, inşaat kalitesi, teknik özellikleri vb. unsurlar) dikkate alınmış, farklı olması durumunda emsal analizi kapsamında karşılaştırmaları yapılmıştır.
- Bu raporda tam mülkiyet devrine ilişkin emsaller seçilmiş olup farklı bir durum olması halinde (hisseli mülkiyet, üst hakkı devri, devre mülk vs.) emsallerde belirtilmiş ve şerefiyede bu durumları dikkate alınmıştır.
- Emsal olarak seçilen gayrimenkullerde değeri etkileyen özel satış koşullarının (pazarlama süresi, genel pazar ortalamasının üzeri / aşağısı gibi durumlar vd.) olması durumunda piyasa araştırması bölümünde belirtilerek değere etkisi analiz edilmiştir.

EMSALLERİN ANALİZİ:

Emsallerin konum kriterinde; Emsal Bilgileri bölümünde sunulan emsal krokilerinde belirtilen konumları göz önünde bulundurularak; baz alınan değerlemeye konu gayrimenkule, merkeze, ana yola, ulaşım akslarına yakınlık, katlarına, kattaki konumlarına vb. yakınlık kriterleri göz önünde bulundurularak düzeltme yapılmıştır.

Emsallerin mülkiyet durumu kriterinde; emsallerin hisseli ve/veya tam mülkiyete konu olup olmadığı kriterleri göz önünde bulundurularak düzeltme yapılmıştır.

Emsallerin büyüklük kriterinde; emsallerin alanları göz önünde bulundurularak düzeltme yapılmıştır. Emsallerin fiziksel özellikleri kriterinde; emsallerin fiziki şekilleri, eğimleri, yola cephe uzunlukları vb. kriterleri göz önünde bulundurularak düzeltme yapılmıştır.

Emsallerin imar durumu ve yapılaşma hakkı kriterinde; lejand ve yapılaşma kriterleri ile ayrıca emsallerin terklerinin olup olmadığı kriterleri göz önünde bulundurularak düzeltme yapılmıştır.

Emsallerin pazarlık payı kriterinde; emlak pazarlama firmalarından alınan pazarlık payı bilgileri göz önünde bulundurularak düzeltme yapılmıştır.

Emsaller; değerlemeye konu gayrimenkul için; konum-yol cephesi, imar durumu ve yapılaşma şartı, fiziksel özellikler ve mülkiyet durumu, büyüklük ile pazarlık payı gibi kriterler dahilinde karşılaştırılmış, m² birim pazar değeri aşağıdaki tabloda hesaplanmıştır.

ŞEREFİYE KRİTERLERİ								
Alanı (M ²)	Fiyatı (TL)	M ² Birim Fiyatı (TL)	Konum	Mimari Özellik / İnşaat Kalitesi	Mülkiyet Durumu	Büyüklük	Pazarlık Payı	Emsal Değer (TL)
50,00	2.250.000	45.000	-5%	0%	0%	0%	-5%	40.500
35,00	1.550.000	44.285	0%	0%	0%	0%	-5%	42.070
40,00	1.675.000	41.875	0%	0%	0%	0%	-5%	39.781
45,00	1.975.000	43.888	0%	0%	0%	5%	-5%	41.693
								41.011

Piyasa bilgileri, emsal analizi ve değerlendirme sürecinden hareketle değerlemeye konu parselin konumu, büyüklüğü, fiziksel özellikleri ve mevcut imar koşulları dikkate alınarak takdir edilen m² ve toplam pazar değerleri aşağıdaki gibidir.

PAZAR DEĞERİ			
BAĞIMSIZ BÖLÜM NO	KULLANIM ALANI (m ²)	ORTALAMA M ² BİRİM PAZAR DEĞERİ (TL)	YUVARLATILMIŞ PAZAR DEĞERİ (TL)
26	44	40.909	1.800.000

6.3.2. Maliyet Yaklaşımı

Maliyet Yaklaşımı yönteminde, var olan yapının günümüz ekonomik koşulları altında yeniden inşa edilme maliyeti gayrimenkulün değerlemesi için baz kabul edilir. Bu anlamda maliyet yaklaşımının ana ilkesi kullanım değeri ile açıklanabilir. Kullanım değeri ise, "Hiçbir şahıs ona karşı istek duymasa veya onun değerini bilmeseyse bile malın gerçek bir değeri vardır" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu yöntemde, gayrimenkulün önemli bir kalan ekonomik ömür beklentisine sahip olduğu kabul edilir. Bu nedenle, gayrimenkulün değerinin fiziki yıpranmadan, fonksiyonel ve ekonomik açıdan demode olmasından dolayı zamanla azalacağı varsayılır. Bir başka deyişle, mevcut bir gayrimenkulün bina değerinin, hiçbir zaman yeniden inşa etme maliyetinden fazla olamayacağı kabul edilir.

6.4.3. Gelir Yaklaşımı

Gelir yaklaşımı iki temel yöntemi destekler. Bu yöntemler; direkt (doğrudan) indirgeme yaklaşımı yöntemi ve getiri (gelir) indirgeme yaklaşımı yöntemidir. Direkt indirgeme yaklaşımı yöntemi; tek bir yılın gelir beklentisini bir değer göstergesine dönüştürmek için kullanılan bir yöntemdir. Bu dönüşüm, ya gelir tahminini uygun bir gelir oranına bölerek veya bunu uygun bir gelir faktörüyle çarparak tek adımda elde edilir. Direkt indirgeme yaklaşımı yöntemi, mülklerin dengeli bir biçimde işletildiği ve benzer risk düzeyleri, gelirleri, giderleri, fiziksel ve konumsal özellikleri ve geleceğe yönelik beklentileri olan emsal satışların bol olduğu zaman yaygın bir biçimde kullanılır. Getiri indirgeme yaklaşımı yöntemi ise; gelecekteki yararların uygun bir getiri oranı uygulayarak bugünkü değer göstergesine dönüştürülmesi için kullanılır. Bu yöntem 5 ila 10 yıl arasında olan, belirtilen mülkiyet dönemi içerisinde olası gelir ve giderlerin dikkate alınmasını gerektirmektedir. İndirgenmiş nakit akışı analizi (İNA) yöntemi, gelir indirgemenin en önemli örneğidir. İndirgenmiş nakit akışı analizi; bir mülkün veya işletmenin gelecekteki gelirleri ve giderleri ile ilgili kesin varsayımlara dayalı bir finansal modelleme tekniğidir. İNA analizinin en yaygın uygulaması İç Verim Oranı (İVO) ve Net Bugünkü Değer'dir. Değerlemede; direkt (doğrudan) indirgeme yaklaşımı yöntemi ile taşınmazın pazar değerinin tespitine yönelik bir çalışma yapılmıştır. Gelir getiren mülk genellikle bir yatırım olarak alınır. Yani, alıcı onu satın almak için kullandığı kapital (ister kendisinin olsun, isterse ödünç almış olsun) ile bir getiri bekler. Yatırımcının beklediği veya aldığı getiri oranı kapitalizasyon oranı (ayrıca toplam kapitalizasyon oranı da denir) olup bu oran mülkün sağladığı yıllık net faaliyet geliri ile değeri arasındaki oran olarak ifade edilir. Bunu bir matematiksel eşitlik şeklinde ifade etmek gerekirse; $\text{Kapital Oranı} = \frac{\text{Yıllık Net Gelir}}{\text{Taşınmazın Pazar Değeri}}$ 'dir. Değerleme çalışmasında taşınmazın gelir getirici yönü bulunmadığından Gelir İndirgeme Yaklaşımı kullanılmamıştır.

7. GAYRİMENKULE İLİŞKİN ANALİZ SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

7.1. Farklı Değerleme Yöntemleriyle Analiz Sonuçlarının Uyumlaştırılması

Değerleme çalışması kapsamında tek bir yöntem ile güvenilir bir karar verilebilmesi için yeterli bulgu bulunduğundan taşınmazın pazar değerinin tespitinde; pazar yaklaşımı yöntemi kullanılmıştır. Buna göre; rapor konusu taşınmazın yasal ve mevcut toplam pazar değeri için; **1.800.000,-TL (BirMilyonSekizYüzBinTürk Lirası)** kıymet takdir olunmuştur.

7.2. Müşterek veya Bölünmüş Kısımların Değerleme Analizi

Ana gayrimenkul üzerinde kat irtifakı/mülkiyeti kurulmuştur. Değerlemeye konu 26 nolu bağımsız bölüm için değer takdiri yapılmıştır.

7.3. Üzerinde Proje Geliştirilen Arsaların Boş Arazi ve Proje Değerleri ve Varsayımlar ile Ulaşılan Sonuçlar

Değerlemeye konu taşınmaz üzerinde herhangi bir proje geliştirme geliştirilmemiştir.

7.4. Değerleme Konusu Arsa veya Arazi İse, Alımından İtibaren Beş Yıl Geçmesine Rağmen Üzerinde Proje Geliştirilmesine Yönelik Herhangi Bir Tasarrufta Bulunup Bulunmadığına Dair Bilgi

Değerleme konusu taşınmaz üzerinde herhangi bir proje geliştirme tasarrufunda bulunulmamıştır.

7.5. Değerleme Raporunda Yer Alması Gereken Asgari Bilgiler

Değerlemeye konu gayrimenkulün bulunduğu bölgede yetkili kurumlarda yapılan incelemeler ve ulaşılan resmi bilgiler doğrultusunda asgari bilgilerin tamamına raporda yer verilmiştir.

7.6. Yasal Gereklerin Yerine Getirilip Getirilmediği

Değerlemeye konu gayrimenkulün konumlu olduğu binaya ait yasal gerekliliği olan belgeler tam ve doğru olarak mevcuttur.

7.7. Gayrimenkul Üzerindeki Takyidat ve İpotekler İle İlgili Görüş

Değerlemeye konu gayrimenkul üzerinde iki adet irtifak kaydı ve bir adet yönetim planı beyan notu bulunmakta olup değerlemede söz konusu kayıtlar taşınmazın devredilmesinde herhangi bir sınırlama getirmemektedir.

7.8. Değerleme Konusu Üst Hakkı veya Devre Mülk Hakkı ise, Üst Hakkı ve Devre Mülk Hakkının Devredilebilmesine İlişkin Olarak Bu Hakları Doğuran Sözleşmelerde Özel Kanun Hükümlerinden Kaynaklananlar Hariç Herhangi Bir Sınırlama Olup Olmadığı Hakkında Bilgi

Değerlemeye konu gayrimenkul bu kapsam dışındadır.

8. NİHAİ DEĞER TAKDİRİ VE SONUÇ

Değerleme konusu gayrimenkulün güncel pazar değerinin tespitinde; gayrimenkulün mahallinde ve bulunduğu bölge genelinde yaptığımız inceleme ve araştırmalar ile resmi kurum ve kuruluşlardan edindiğimiz belge ve bilgilerin ışığı altında oluşan kanaatler, şehrin ve bölgenin gelişme trendi, gayrimenkulün imar durumu, arazi alanı, geometrik şekli, topoğrafik durumu bulunduğu muhitin şeref ve ehemmiyeti, çevresinin teşekkül tarzı ile şehir merkezine olan mesafesi, ana yola olan cephesi, ulaşım ve çevre özellikleri, mevcut ekonomik şartlar, satış kabiliyeti gibi tüm faktörler dikkate alınmış, bulunduğu muhite göre alıcı bulup bulamayacağı, bulursa bile nispet derecesi gibi kıymet yükseltici ve kıymet düşürücü müspet menfi tüm faktörler göz önünde bulundurularak, gayrimenkul değerlemesinde kabul görüş olan "Pazar Yaklaşımı Yöntemi" kullanılmıştır. Buna göre; taşınmaz için takdir olunan toplam pazar değeri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

	K.D.V. HARİÇ SATIŞ DEĞERİ (TL)	% 20 K.D.V. DAHİL SATIŞ DEĞERİ (TL)
TOPLAM PAZAR DEĞERİ	1.800.000	2.160.000

Raporda belirtilen değerlerin tamamı K.D.V. HARİÇ değerlerdir.

KDV mevzuatında yapılan değişikliklerden kaynaklı KDV oranı değişiklikleri olması durumunu kapsamaz. Değerleme tarihi itibari ile mevcut oran dikkate alınmıştır. Konu ile ilgili olarak yeminli mali müşavirden görüş alınması önerilmektedir.

Bu takdirimiz, taşınmaz ile ilgili herhangi bir hukuksal sorun bulunmadığı kabulüne dayalıdır. İşbu 2024-SP-00010 no'lu rapor, AYES ÇELİK HASIR VE ÇİT. SAN. A.Ş.'nin talebi üzerine ve tek orijinal olarak düzenlenmiş olup kopyaların kullanımları halinde ortaya çıkabilecek sonuçlardan şirketimiz sorumlu değildir.

Bilgilerinize sunulur. 09.09.2024
Saygılarımızla,

9. RAPOR EKLERİ

Takyidat Belgesi

BU BELGE TOPLAM 3 SAYFADAN OLUŞMAKTADIR BİLGİ AMAÇLIDIR.

Tarih: 1-8-2024-18:21

Kayıt Oluşturan: GÖKHAN USLU (EGE TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.)

Makbuz No	Dekont No	Başvuru No
015324239148	20240801-48-F13124	23914

TAPU KAYIT BİLGİSİ

Zemin Tipi:	Katlırtifaki	Ada/Parsel:	1019/2
Taşınmaz Kimlik No:	123728509	AT Yüzölçümü(m2):	2722.34
İl/İlçe:	KOCAELİ/KARTEPE	Bağımsız Bölüm Nitelik:	İŞYERİ
Kurum Adı:	Kartepe	Bağımsız Bölüm Brüt Yüzölçümü:	
Mahalle/Köy Adı:	ATAEVLER	Bağımsız Bölüm Net Yüzölçümü:	
Mevkii:	Hacımustafalar	Blok/Kat/Giriş/BBNo:	A/1//26
Cilt/Sayfa No:	2/148	Arsa Pay/Payda:	20/2337
Kayıt Durum:	Aktif	Ana Taşınmaz Nitelik:	Arsa

TAŞINMAZA AİT ŞERH BEYAN İRTİFAK BİLGİLERİ

Ş/B/l	Açıklama	Malik/Lehtar	Tesis Kurum Tarih-Yevmiye	Terkin Sebebi-Tarih-Yevmiye
Serh	TEDAŞ İrtifak Alanında değişiklik vardır.(Şablon: Malik-Taşınmaz Lehine İrtifak hakkı)		Kartepe - 21-09-2022 13:53 - 21779	
Beyan	Yönetim Planı : 16/03/2017(Şablon: Yönetim Planının Belirtilmesi)		Kartepe -	

1 / 3

Beyan	Yönetim Planı : 16/03/2017(Şablon: Yönetim Planının Belirtilmesi)		30-03-2017 14:39 - 3358	
İrtifak	TEK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ LEHİNE İRTİFAK HAKKI VARDIR(Şablon: Diğer İrtifak Hakkı)	(SN:5641) TÜRKİYE ELEKTRİK KURUMU (TEK) VKN:8790304314	Kartepe - 15-06-2011 00:00 - 5574	
İrtifak	TEK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ LEHİNE İRTİFAK HAKKI VARDIR(Şablon: Diğer İrtifak Hakkı)	(SN:5641) TÜRKİYE ELEKTRİK KURUMU (TEK) VKN:8790304314	Kartepe - 15-06-2011 00:00 - 5574	

MÜLKİYET BİLGİLERİ

(Hisse) Sistem No	Malik	El Birliği No	Hisse Pay/ Payda	Metrekare	Toplam Metrekare	Edinme Sebebi-Tarih-Yevmiye	Terkin Sebebi-Tarih-Yevmiye
690637287	(SN:7832211) AYES ÇELİK HASIR VE ÇİT SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ V	-	1/1	-	-	3402 S.Y.nın 22/A Md. Gereğince Yenilemenin Tescilli 21-09-2022 21779	-

Bu belgeyi akıllı telefonunuzdan karekod tarama programları ile aşağıdaki barkodu taratarak; veya Web Tapu anasayfasından (<https://webtapu.tkgm.gov.tr> adresinden) JsOuWxQpfp kodunu Online İşlemler alanına yazarak doğrulayabilirsiniz.

2 / 3